

bb. 54. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
zárásig

ra hgy

1975. június 14.

- 43. dobo' vára
- 44. kommunista műszak
- 45. doktoravatás
- 46. lottó- nyeremények
- 47. schultheisz nyilatkozata
- 48. tüdő- akció
- 49. időjárás- jelentés
- 50. lengyel pártmunkás- küldöttség
- 51. a 25. színház diósgyőrött
- 52. hazaérkezett lászló andor
- 54. hírjegyzék

/mti/
52 hazaérkezett gáspár sándor _.-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
- v é g e -

főszerkesztő : burján sándor
szerkesztette: halasi györgy
/mti/

R 2020

-30-

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. választ az ország - a magyar távirati iroda jelenti
budapestről és vidékről

t pr/mm um hgy

1975. június 15.

vasárnap reggel 6 órakor - többhelyütt, ahol ezt a ter-
munka folyamatossága dikálta már 5 órakor - országsszerte meg-
nyitak a szavazóhelyiségek. szabad hazánk 30 esztendő törté-
nelme során tizenkettedszer járult az urnák elé a városok és
a falvak népe, hogy megválassza az országgyűlés tagjait, s
ott, ahol időközi tanácsstagi választásra kerül sor, betöltse
a tanácsokban megüresedett helyeket. mintegy 7.5 millió állam-
polgár, gyakorlatilag az egész felnőtt lakosság voksolt, nyil-
vánított szavazatával is véleményét a párt, az állam, a kormány
politikájáról, s döntött, hogy személy szerint kik képviseljék
ezt, a nép érdekeit messzemenően kifejező, érvényre juttató
politikát az országgyűlésben, az államhatalom legfőbb testüle-
tében.

belpolitikai életünk nagy eseményét, az országgyűlési kép-
viselőválasztást viszonylag rövid, de intenzív, az egész tár-
sadalmat megmozgató, aktív cselekvésre ösztönző eseménysorozat
előzte meg. a 872 képviselői jelölőgyűlés tapasztalatai arról
tanuskodnak, hogy a választások előkészítésében széles társa-
dalmi megmozdulás bontakozott ki, a gyűléseken résztvevők száma
elérte a 330 ezret, s a négy esztendővel ezelőttinél jóval több-
ben kértek és kaptak szót. a gyűlések jó összejövetelei voltak
az alkotó eszmecserének, s - ez már a választások sikerének zá-
loga - a városok és falvak népe nagy felelősségérzettel gyako-
rolta jelölési jogát, mondott véleményt az elmúlt négy eszten-
dőről, a szűkebb lakóhely, s a nagy közösség, az ország életé-
ről.

/folyt.köv./

- 1 -

R 1950

bb 1. / választ ...1.folyt./um

mint ismeretes, az országos választási elnökség elfogadta a képviselőjelöltek jegyzékét; eszerint a 352 országgyűlési mandátumért 386 jelölt indulhat. a választók bizalmának birtokosai között a munkások, a dolgozó parasztok és az értelmiségiek éppugy megtalálhatók, mint a társadalom más rétegének képviselői. a hazafias népfront választási felhívásának megfelelően a mandátum-várományosok olyan közmegebecsülésnek örvendő nők és férfiak, akik valamennyien a szocialista társadalom hívei, azonosítják magukat a munkásosztály és pártjának politikájával, népfrontprogramot képviselnek. ott vannak közöttük a közönség dolgozóinak országgyűlési intézésében már járatosak, s olyanok is, akik most első ízben kerültek fel a jelölt-listára.

vasárnap reggel a több mint 12 ezer szavazóhelyiségben - már a „hivatalos”, kapunyitás előtt - elfoglalta helyét a szavazatszedő bizottságok 60 ezer tagja. még egy utolsó „szemlét”, tartottak, bár a legtöbb helyen már szombaton minden kétszen állt a választók fogadására. újra ellenőrizték, hogy kellő számban rendelkezésre állnak-e a különböző nyomtatványok, űrlapok, megfelel-e a törvényes előírásoknak a szavazóhelyiségek berendezése, s megvizsgálták, hogy üresek, s alkalmasak-e a szavazás céljára felállított urnák, amelyeket azután gondosan lezártak és lepecsételtek. kora reggeltől késő estig ügyletet tartottak a választás társadalmi szervezetének választott tagjai, a választási elnökségek és a választókerületi bizottságok munkatársai.

gondos kezek öltöztették mindenütt ünnepi díszbe a szavazóhelyiségeket, virágok, zászlók, üdvözlő feliratok ékesítették az épületeket. a kapunyitást sok szavazóhelyiség előtt már kisebb csoportok várták: az elsők a 7.5 millió választópolgár közül.

/folyt.köv./

- 2 -

1957

bb 1. / választ... 2. folyt./

t sl-sb-jk-kg-me-vid/gg gi -cz

1975. június 15.

a szavazás első órái

csepelen a munkásotthon 27 tagu fuvószenekekarának zenés közöntsége ébresztette a munkáskerület lakóit. a kerület 90 szavazókerében az a mintegy háromezer munkás és műszaki dolgozó volt az első, aki munkával töltötte az éjszakát a csepel művekben, s már a szavazást megelőzően eredményeikkel is voksoltak. a martin üzemben a vasárnapra virradó éjszaka 13 adag acélt csapoltak, s ezzel az üzem június elseje óta 271 tonna acéllal tetézte meg előirányzatát. a fémműben a nagy teljesítményű szovjet csőhúzó berendezéssel 3,5 helyett 5,7 tonna vörösréz-csővet készítettek az éjszakai műszakban, a quarto-hengerállványnál pedig 60 helyett 70 tonna acélszalagot. a csőgyárban szombat reggeltől vasárnap reggelig 144 helyett 177 tonna csőáru készült.

az egész nap folyamatosan dolgozó gyártelepek környékén már reggel 5 órakor megnyitották a szavazóhelyiségeket, hogy a reggeli műszakra érkezők a 6 órai műszakkezdés előtt élhessenek választópolgári jogukkal. így történt ez százhalombattán is, ahol a duna-menti hőerőmű és a dunai kőolajipari vállalat dolgozói voltak az első voksolók. az éjszakai műszakról távozóknak ugyancsak kora reggel szavaztak. százhalombattán az éjszakai választási műszakban egyébként 7500 tonna nyersolajból készítettek benzint és különféle olajtermékeket, az erőműben pedig 700 megawatt villamosenergiát termeltek, vagyis mintegy ötvétezer háztartás részére szükséges energiát tápláltak az országos hálózatba.

hajnali 5-kor kezdődött a szavazás komárom megye valamennyi ipari településén, így látatlanon, oroszlányban, dorogon, szönyben is. a megye bányászai a sikeres éjszakai műszak befejezése után járultak az urnák elé. büszkék arra, hogy szombat reggeltől vasárnap reggelig 8.690 tonna szenet küldtek felszínre a megye bányáiból.

/folyt. köv./
9,25/gi

- 3 -

9hr 9

bb 1. /választ 3. folyt./gi

a dunai vasmű éjszakai műszakjáról hazatérők első utja szintén a szavazóköri körzetbe vezetett, majd közülük sokan kirándulásra, vizitúrára indultak. a műszak itt is igen sikeres volt: vasárnapra virradó éjszaka 1023 tonna acélt csapoltak, s ennek nagy részét még az éjszaka folyamán feldolgozta a meleghengermű.

a győri magyar vagon- és gépgyárból kora reggel több mint hatszázan mentek szavazni, ennyien fejezték be az éjszakai műszakot a motorgyárban, a futóműgyárban és a vállalat hőkezelő gyáregységében. s nehéz éjszakai munka után adták le szavazatukat hazánk legnagyobb kőbányájának, az uzsanyi bányának a dolgozó is. az éjszaka folyamán 1500 tonna bazaltot termeltek ki a reflektorok fényénél és a szállítmányt azonnal el is indították az m-7-es ut építéséhez.

hajnali 5 órakor kezdődött a szavazás győr-sopron megye 33 községében. rábapatonán reggel 6 órára már a választópolgárok hárommegyed része leszavazott, hasonlóképpen sokan szavaztak a hajnali órákban a megye többi községében, s utána a termelészövetkezetek gyümölcsöseibe és a háztáji kertekbe indultak, szedték a cseresznyét, az epret, a zöldségfélét, hogy hétfőn reggel ismét friss árut kapjanak a fogyasztók.

csongrád megyében elsősorban a szegedi fűszerpaprika-termelők voltak frissek a szavazással. a voksolás után az ünnepelő ruhát munkaruhára váltották át, s kimentek a határba, folytatva a vizjárta földeken kipusztult paprikapalánták pótlását.

baranyában a nagyüzemi állattenyésztő telepek szolgálatban levő dolgozói nyitották meg a falusi szavazók sorát. ők már hajnali 3 órakor talpon voltak, amire a szavazóhelyiségeket kinyitották, az állatgondozók már ledolgozták műszakjuk első felét. a munkából jövő, s onnan visszatérő társaikat az urnák előtt szavazásra várók készséggel maguk elé engedték.

heves megyében is rendben és igen jó hangulatban kezdődött a szavazás. bélapátfalván, kerecsenden, bodonyban, verpeléten és sok más községben zenés ébresztő köszöntötte a lakosságot. necsken virággal üdvözölték azokat a választókat, akik az első között léptek a szavazóhelyiségbe.

a mátra tetején elhelyezkedő nemzetiségű településen, mátra-szentimrén a szavazóhelyiségek homlokzatán magyar és szlovák nyelvű felirat köszöntötte a választópolgárokat.

/folyt. köv./
9,35/gi

- 4 -

9⁵⁰g

bb 1. /választ ... 4. folyt./gi

a néphadsereg különböző alakulatainál vasárnap kora reggel szintén ünnepélyes külsőségek között kezdődött a szavazás. a laktanyákban zenés ébresztő volt, a sorkatonák többsége első szavazóként járult az urnákhoz. a laktanyákban, az őrsökön a reggeli órákban a határőrizetre induló járőrök tagjai a szolgálat felvétele előtt járultak az urnákhoz, az éjszakai szolgálatot befejező járőrök tagjai a bevonulás, a jelentéstétel után tettek eleget állampolgári kötelességüknek. a határmenti őrsökön ezen a napon a szakácsok is korán keltek: az ünnepi eseményt ünnepi ebéddel is emlékeztetessé tették.

a verőcemasosi expressz ifjúsági táborban vasárnap reggel zenével ébresztették azt a 400 fiatalot, aki ndk-beli szakmai gyakorlatát megszakítva a hét elején hazatért, hogy kéthetes kisz vezetőképző tanfolyamon vegyen részt. a tábor zászlójának ünnepélyes felvonása után az ügyeletes vezető külön köszöntötte azt a 200 ifjumunkást, aki most szavaz először.

nagymaroson a józsef attila völgyi általános iskolában berendezett választóköri körben az első szavazók között járultak az urnák elé a helyi gépgyárban dolgozó ii. rákóczi ferenc szocialista brigád tagjai, akik május elsején kapták meg a kiüntető címet. a kilenc tagú brigád a szavazás után is együtt maradt, hogy közös munkával építsék fel egyik brigádtársuk, niedermann imre családi házat.

a mindig mozgalmas korareggel vasárnap ünnepélyes is volt az ország egyik legnagyobb közös gazdaságában, a 31.000 holdas nádudvari vörös csillag termelészövetkezetben. már jóval 6 óra előtt ünneplőbe öltözött szövetkezeti gazdák léptek be a szavazóhelyiségekbe; ők mint a szavazatszedő bizottság tagjai dolgoztak ezen a napon. a feldiszített szavazóhelyiségekben pontosan 6 órakor már fogadták a vörös csillag tsz munkáiban igyekvő, vagy onnan hazafelé tartó tagjait. a baromfi-, szarvasmarha- és sertéstelepen minden nap sok a munka, nincs változás a programban vasárnap sem.

a szavazás napján éppen egy éves a kelet-pesti új tejüzem, amely átadása óta 91 millió liter tejet dolgozott fel. a vasárnapra virradó éjszaka 200.000 liter tej átvételét irányították a központi vezérlőterem automatái, a főváros többi tejüzemével együttesen 700.000 liternyi tejszállítmányt fogadtak. a műszak után az automatákat irányító és ott segédkező szakemberek szavazni mentek. velük együtt szavaztak az új tejüzem háromemeletes, 120 személyes munkásszállójának lakói is.

/folyt. köv./
9,45/gi

- 5 -

10⁰⁰g

bb 1. /választ ... 5. folyt./gi

az első szavazók között voltak a főváros négy sütőüzemének dolgozói, akik az éjszaka gondoskodtak arról, hogy budapest lakossága vasárnap is friss kenyérhez, péksüteményhez jusson. az újpesti és az újpalotai, továbbá két angyalföldi pékségben összesen 240 mázsa kenyeret és 160.000 péksüteményt sütöttek a vasárnapra virradó éjszaka.

az autóbusz- és villamosvezetők a várható nagy kirándulóforgalom miatt hajnalban keltek, kora reggel 900 busz, 795 villamos-szerelvény és 250 hév-kocsi futott ki a végállomásokra, a kitűnő idő ellenére azonban jórészt alig akadt utasuk. nagyobb tömegben a szavazás után indultak a pestiek a főváros zöldövezetébe.

nagy volt viszont a forgalom a déli pályaudvaron, amely vasárnap összesen 146 kirándulónovat indított, illetve fogadott. a szolgálatot teljesítő vasutasok részére választási ügyeletet szerveztek, s a vidékről érkező vonatok személyzetét arról tájékoztatták, hogy a közeli szilágyi erzsébet gimnáziumban berendezett szavazóhelyiségben adhatják le voksukat.

az elsők között szavaztak a metró éjszakai szolgálatot teljesítő dolgozói is, összesen 180-an, akik szokásos éjszakai ellenőrző munkájukat végezték. hasonlóképpen kora reggel szavazott a fővárosban körülbelül 200 éjszakai taxisofőr.

kora délelőtti információk
az országos választási elnökségtől

vasárnap reggel 6 órakor - ahol indokolt volt, már 5 órakor - az ország minden választó körzetében megkezdődött a szavazás. többhelyütt zenés ébresztővel köszöntötték a választópolgárokat, s számos hír szól arról, hogy városokban és falvakban együtt indult szavazni a termelősövetkezetek tagsága, együtt keresték fel a szavazóhelyiségeket munkáskollektívák, szocialista brigádok. a heves megyei kishódos csoportosan adta le voksát 60 fiatal, valamennyien első ízben éltek állampolgári jogokkal. baján nem csupán a személyazonosság megállapítása végett kérték a választópolgárok igazolványait: viraggal köszöntötték azokat, akik a választás napján, június 15-én ünneplik születésnapjukat.

/folyt. köv./
9,55/gi

- 6 -

10⁰⁵g

bb 1. /választ 6. folyt./gi

az első egy-két órában mindenütt sokan voksoltak, s számos községből már a szavazás befejeztét jelentették. így például már reggel 8 óra előtt leadták szavazatukat a pest megyei Lőrén, a veszprém megyei zalamegyes, a békés megyei körösharaszány, a borsod megyei kishódos és pusztaradvány, a győr megyei ikreány, a szabolcs megyei magosliget, nyiribrony, uszka és kishódos választópolgárai.

/folyt. köv./

bb 1. /választ ... 7. folyt./gi

közéleti vezetők az urnák előtt -
kádár jános a ii. kerületben szavazott

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára a 33. számú szavazókörben, a kértészetű egyetem ii. kerületi, szemlőhegy utcai diákotthonában kialakított szavazóhelyiségben tett eleget alkotmányos kötelességének. a párt első titkárát, aki feleségével együtt ment szavazni, a diákotthon egyik lakója, egy elsőéves egyetemista leány virágcsokorral köszöntötte. kádár jános baráti kézfogással üdvözölte a szavazatszedő bizottság tagjait, átvette a szavazólapot, megvárta, míg az előtte érkezettek leszavaztak, majd maga is leadta szavazatát. miután a szavazólapot az urnába helyezte, felelősségteljes feladatuk teljesítéséhez jó munkát kívánva vett búcsút a szavazatszedő bizottság tagjaitól.

/folyt. köv./

bb 1. /választ.. 8. folyt./-szb

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

családjával együtt 9 órakor jelent meg a xi. kerületi érdi uti általános iskolában, hogy a 124-es számú szavazókörben eleget tegyen állampolgári kötelességének. az elnöki tanács elnökét és családját a szavazatszedő bizottság elnöke köszöntötte, továbbá az iskola vezetői és a kerület társadalmának több képviselője fogadta. uttorók virágcsokorral kedveskedtek losonczi pálnénak. az elnöki tanács elnöke szavazási lapjával a kezében jelentkezett a szavazatszedő bizottságnál, majd a szavazófülkébe ment.

szavazatának leadása után szívélyes szavakkal búcsuzott a szavazatszedő bizottság elnökétől és tagjaitól, valamint a kerület társadalmi életének és az iskolának képviselőitől.

/folyt.köv./

11.20/szo

12⁰⁰g

-7-

bb 1. /választ ... 9. folyt./gi

Lázár György szavazása

a máskor kirándulókkal teli zugligeti utat vasárnap kora reggeltől a környék lakói népesítették be, akik - eleget téve hazafias kötelességüknek - a szavazókörök felé igyekeztek. mozgalmasságot mutatott a xii. kerületi virányos ut 48. szám alatti általános iskolában berendezett 24. számú szavazókör is, ahol - felesége és fia társaságában - 9 órakor adta le szavazatát Lázár György, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnöke. a szavazóhelyiségbe érkezve sorban kezét fogott a szavazatszedő bizottság tagjaival, majd az átvett szavazólappal a fülkébe lépett. miután a lezárt borítékot az urnába dobta - látván a sűrűn érkező szavazókat - érdeklődött a választás menetéről, majd a bizottságtól szívélyes bucsut véve, elhagyta a szavazóhelyiséget.

/folyt. köv./

bb 1. /választ ... 10. folyt./gi

Kállai Gyula,

az MSZMP központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke - feleségével együtt - vasárnap délelőtt Budapesten a 37. számú országgyűlési választókerületnek a németvölgyi uti általános iskolában berendezett 66-os szavazókörében adta le szavazatát.

/folyt. köv./

bb 1. választ ... 11. folyt./gi

első választók, ifjú szavazók

több mint 350 ezren első ízben járultak az urnák elé - az elmúlt két esztendőben ennyien töltötték be 18. életévüket, kaptak a választójogi törvény értelmében szavazójogot. jó 700 ezren tehető viszont azoknak a fiataloknak a száma, akik először adták voksukat képviselőjelöltre, hiszen két esztendeje, 1973-ban csak a tanácsok tagjait választotta meg az ország népe.

/folyt. köv./
12,00/gi

- 8 -

12³⁰g

bb 1. /választ 12. folyt./gi

az ifjú választók, első szavazók egy része még ma is diák, nagy többségük azonban már a munkapadok mellett vagy a földeken dolgozik. őket mindenütt külön is köszöntötték, s első szavazásukat megörökítendő, emléklapot nyújtottak át nekik. közvetlen, meleg szavakkal fordultak hozzájuk a hazafias népfront és a kisz vezetői: „amikor a szavazóhelyiségbe lépsz, belépsz abba a világba, amelyben mindenkinek joga és kötelessége a közügyek számontartása, az ország ügyeiben való felelős gondolkodás és a szocialista haza javára való cselekvés.,,

a szavazásra jogosult ifjuság soraiban voksolt a főváros sok tízezer első választója is, közöttük hazánk legnagyobb fe-

sőoktatási intézményének, a budapesti műszaki egyetemnek hallgatói. az egyetemnek több mint másfélezer, az ország más tájairól, vidékeiről származó kollegistája van, akik állandó lakóhelyüktől távol szavaztak. a választójogi törvény előírásainak értelmében ezt megtehették, szükségük volt azonban lakóhelyük tanácsától egy igazolásra, hogy szavazásra jogosultak. a vizsgaidőszak kellős közepén az igazolásért való utazás bizony értékes, tanulásra szánt időt rabolt volna el, ezért az egyetem minden diák számára hivatalosan kérte meg az illetékes tanácsoktól a szavazáshoz szükséges igazolást. az egyetem párt- és állami vezetői arról is gondoskodtak, hogy a nagyobb kollégiumokban fennakadás nélkül voksolhassanak a fiatalok: a műegyetem dunaparti, Münnich Ferencről elnevezett diákszállóját például az illetékes szavazókör szavazatszedő bizottságának tagjai mozgóurnával keresték fel.

az utóbbi évek képviselőválasztásai közül a mostani volt az első, amikor a szavazatszedő bizottságok listáin nem szerepelt a választók életkora. nagy volt a meglepetés, amikor a máv egészségügyi csoportjának nefelejts-utcai helyiségében - ahol a vii. kerület 97. számú választókörét berendezték - megjelent a főváros egyik legfiatalabb választópolgára, a 15 éves Lehoczki Mária. ő ugyanis már „rég”, házasnak számít: korengedménnyel, tavaly novemberben kötött házasságot Hiczkó Lászlóval, aki ugyancsak most szavazott először. kettőjük életkora együttesen is csupán 33 év.

/folyt. köv./
12,05/gi

- 9 -

12³⁰g

bb 1. /választ... 13. folyt./-szb

hozzájuk hasonlóan vasárnap a főváros valamennyi olyan ifju házaspárja leadta szavazatát, akik még nem töltötték be 18. életévüket, de - választójogi törvényünk alapján - házasságkötésükkel már megszerezték a szavazás jogát. közöttük ifju férjével együtt most élt ezzel az állampolgári jogával dull ferencné, született juhász erzsébet, aki éppen csak betöltötte 16. évét, de alig egy héttel a választás előtt, június 8-án ment férjhez. az építők petőfi sándor utcai műszaki klubjában berendezett 30. számú szavazókörben nagy szeretettel fogadták és külön köszöntötték a szavazatszedő bizottság tagjai az ifju párt, akik - csapádi állapotukra tekintettel - már felnőtteknek, szintén teljes jogu állampolgárnak számítanak. ünnepélyes volt a hangulat a xx. kerületi 74. számú szavazókörben, a mártírok utja 47. szám alatti általános iskolában is, ahová együtt érkeztek a szavazásra a pesterszébeti hármassikrek: kósa aranka, kósa géza és kósa olga. a három testvér 1956. április 18-án született, s most szavazott először. egy évvel fiatalabb, negyedik testvérükkel együtt - aki ugyancsak első szavazó - az urnák előtt virággal köszöntötték őket a kerület kiszesei. itt a xx. kerületben ezen a napon több mint két és félszer, első alkalommal választó fiatal fogadtak ünnepélyesen.

nagymultu diákvárosunkban, pécsent, mintegy hatezer egyetemi és főiskolai hallgató szavazott. számuk a legutóbbi - 1971-es - országgyűlési választás óta csaknem megkétszereződött. ez a tény is mutatja azt a nagy fejlődést, amely a mecsek-aljai város felsőfoku oktatási intézményeiben végbement az utóbbi évek során. új karok és tanszékek alakultak, s új évfolyamok indultak a fiatal egyetemeken és főiskolákon. a hallgatók zöme már a reggeli, illetve a kora délelőtti órákban leadta voksát. az elsőéves diákok, akik életükben először szavaztak, ebből az alkalomból emléklapot kaptak az egyetemi-főiskolai kisz-szervezetektől. - csongrád megyében mintegy 14.000 azoknak a fiataloknak a száma, akik az idén első alkalommal járultak az urnák elé. a szegedi járás községeiben az első választók a helyi kisz-titkárok vezetésével közösen mentek szavazni. a szavazatszedő bizottságok elnökei mindenütt köszöntötték a csoportosan érkező fiatalokat. a szegedi egyetemeken és főiskolákon tanuló ötezer hallgató közül háromezerhatszázán most éltek először állampolgári jogokkal. a városban levő tíz egyetemi és főiskolai kollégiumból a kora délelőtti órákban szintén csoportosan indultak szavazni a hallgatók.

/folyt.köv./

-10-

12k0g

bb 1. //választ... 14. folyt./-szb

miskolcon a nehézipari műszaki egyetem új diákszallójában rendezték be a 14-es számú szavazókört. a miskolci nehézipari műszaki egyetem nyolcszáz hallgatója közül száznyolcvan első ízben járultak az urnákhoz. - az ősi iskolavárosban, sáros-patakon virágokkal diszitett szavazóhelyiség várta a tanítóképző diákjait, akik közül több mint hetvenen most gyakorolták első ízben alkotmányos jogukat. az elsőéves „első szavazók”, mellett leadták szavazatukat azok is, akik a közeljövőben védik meg diplomájukat, s szeptembertől már az általános iskolákban tanítanak. ugyancsak éltek állampolgári jogokkal a „legfiatalabb”, iskolaváros, kazincbarcika fiataljai is; a miskolci nehézipari műszaki egyetem vegyipari automatizálási főiskolai karának hallgatói együttesen vonultak az urnákhoz.

a néphadsereg különböző alakulatainál vasárnap szintén ünnepélyes külsőségek között történt meg a szavazás. a laktanyákban zenés ébresztő köszöntötte a sorkatonákat, akiknek zöme első szavazóként járult az urnákhoz. az első szavazókat ünnepi kisz-gyűlésen is köszöntötték. az őrszolgálatot és más fontos, a haza védelmét biztosító feladatokat ellátó alakulatokhoz, vándorurnát vittek a szavazatszedő bizottságok tagjai.

fejér megye 283.000 választópolgárából 22 ezren először járultak az urnákhoz. először szavaztak székesfehérvár és dunaújváros három főiskolájának hallgatói, akiknek többsége a vizsgaidőszakra nem utazott haza, hanem a két iskolavárosban kereste fel a szavazóhelyiségeket. - első alkalommal szavaztak új, s egyben végleges „otthonukban”, a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola hallgatói, mivel a mostani tanévben kezdődött meg az oktatás a mosoni-duna partján elsőnek felépített oktatási épületekben. a hallgatók egy része már hazautazott, de azok a kollégisták, akik még nem vizsgáztak le, közösen mentek szavazni. - veszprémben, a szavazatszedő bizottságok elnökei és a hazafias népfrent képviselői virággal köszöntötték az ifju választókat. mintegy 2000 veszprémi első választó fiatal vasárnap a reggeli órákban kereste fel a szavazókörzeteket, hogy leadja voksát a népfrent jelöltjére. a vegyipari egyetem diákszallójában elhelyezett urnánál például 420 jövődöbéli mérnök adta le szavazatát a kora reggeli órákban. azok a fiatalok szavaztak itt, akik közül sokan a kiemelt központi fejlesztési programok megvalósítói lesznek. az ajkai iparmedence legfiatalabb választópolgárai vasárnap reggel csoportosan jelentek meg a szavazatszedő bizottság előtt. az ifju választókat piros szegfüvel és emléklappal köszöntötték a fiatal szocialista városban. az ajka környéki falvakban: devecserben, somlószőlőszön és dobán is csoportosan mentek szavazni a munkásfiatalok.

/folyt.köv./

- 11 -

12.27um

12k1g

bb 1./ választ ...15.folyt./um

heves megyében mintegy tizenkétezer olyan fiatal járult az urnákhoz, akik az idén szavaznak először. az ősi diákvárosban, egerben ugyyszólván minden negyedik lakos iskolás, s közülük már számosan szavazati joggal rendelkeznek. a ho si minih tanárképző főiskola hallgatói már kora reggel csoportosan, vidám nótaszóval mentek szavazni. az ország egyik legfiatalabb választópolgára volt a 15 éves ticz zoltánné, aki a heves megyei egerszólát községben az idén először szavazott, miután a közelmúltban kötött házassága alapján nyert szavazati jogot. ugyancsak a legfiatalabb választók soraiba tartozik a 16 éves nagy istvánné, aki kerecsend községben nemrégiben ment férjhez, és így ő is leadhatta szavazatát. az egri járásban - ahol mostanáig is divatos a lányok korai férjhezmenése - tiznél több olyan választópolgárt tartanak számon, akik még nem töltötték be 18. évüket.

komárom megyében 10.500 fiatal szavazott első ízben. a legtöbb helyen uttörők és ifjugárdisták köszöntötték, s az emléklapokon kívül virággal is megajándékozták az először szavazó ifju állampolgárokat. tatabányán, oroszlányon, esztergomban és a megye más településein is nagyon sok az olyan fiatal, aki az utóbbi négy év alatt épített kisz-lakótelepről indult szavazni. tatabányán például a szénbányák anyagi támogatásával eddig csaknem 400 kisz-lakás létesült. a vállalat 40.000 forintot vállalt magára lakásonként a költségekből, s ezt az összeget nem kell visszafizetniük a fiatal lakástulajdonosoknak.

a fóti gyermekváros lakói közül harminc fiatal vasárnap szavazott életében először. a fiatalok reggel 8 órakor vonultak a községi tanács épületében berendezett szavazóhelyiséghez, ahol a szavazatszedő bizottság elnöke köszöntötte őket és átadta nekik a kisz-émléklapot.

/folyt.köv./

bb 2. szőnyi istván rézkarcaiból nyílt kiállítás tokajban

vid/um ká bs

1975.junius 15.

a tokaji zilahy györgy művészetbarátok köre az idén kilencedik alkalommal rendezi meg tokaji nyár címmel immár hagyományos tárlat-sorozatot. a szeptemberig tartó rendezvényeket vasárnap a művelődési ház nagytermében szőnyi istván ötven rézkarcából összeállított kiállítás nyitotta meg.

a tokaji nyár további programjában négy kiállítás, valamint irodalmi estek és hangversenyek szerepelnek./mti/

- 12 -

12.38/um

12⁵⁰g

bb 3. időjárásjelentés

um bs

1975. junius 15.

a meteorológiai intézet jelenti junius 15-én, vasárnap 12 órakor:

nyugat felől növekvő felhőzet

európa északi felének időjárását a centrumával finnországtól felett elhelyezkedő ciklon határozza meg. ennek következtében északnyugat felől folyamatosan hűvös, de különböző nedvességtartalmu légtömegek áramlanak az északi- és a balti-tengeren keresztül a szovjetunió európai területére. vonulások során változékony, szeles és kissé hűvös időjárást okoznak. szárazföldünk középső vidékeit az óceáni léghullámok csak kissé érintik, így ezeken a területeken nyárias, meleg az idő, a nappali felmelegedés néhány fokkal feülmulja az évszaknak megfelelő átlagot. szórványos záporok, zivatarok főként a délutáni órákban közép-, valamint dél-európában is előfordulnak, de ezek kialakulása csak átmenetileg hűti le a levegőt. a kárpát-medencében az északnyugati részek kivételével meleg marad az idő a következő 36 órában is.

hazánkban szombaton változóan felhős, meleg idő volt. az északkeleti megyékben csak 3, 8, máshol 12 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 órában főként az északkeleti, keleti országrészben fordult elő zápor, zivatar. a lehullott eső mennyisége általában nem volt számottevő, de felhőszakadástól pátyodról 23, mátészalkáról 54 mm-t jelentettek. a kora délutáni órák maximum-hőmérséklete 25-30 fok között alakult. vasárnapra virradó éjszaka enyhe volt, a hajnali órákra is csak 13-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt derült, napos, száraz, meleg idő volt. a dunántúlon több helyen megélénkült a déli szél. a hőmérséklet 11 órakor már 23-28 fok között váltakozott, és a balaton vizének hőmérséklete ebben az időpontban siófoknál 22 fok volt. 19

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 22,6 fok volt, 3,4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, gyengén süllyed.

a duna vízállása budapestnél: 343 cm, 17.4 celsius fok.

/folyt.köv./

- 13 -

13.10/um

13³⁰g

bb 3. /időjárás ...folyt./um

várható időjárás hétfő estig:

nyugat felől fokozatosan megnövekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon többfelé záporral, zivattal. élénk, időnként erős déli, délnyugati, később a nyugati megyékben északnyugatra forduló szél. a nappali felmelegedés északnyugaton kissé gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn északnyugaton 22-25, máshol 25-30 fok között. /mti/

-. -

bb 4. dél-alföldi jubileumi tárlat szegeden

vid/um ká bs

1975. június 15.

vasárnap nyílt meg szegeden a móra ferenc múzeum horváth mihály utcai képtárában a dél-alföldi jubileumi tárlat. a gazdag anyagot az elmúlt tíz esztendőben rendezett dél-alföldi tárlatok több mint ezer kiállított művéből válogatták össze. **ez alkalommal mintegy 50 művésznek több mint 100 festményét, grafikáját, szobrát, kerámiáját mutatják be.**

a hódmezővásárhelyi, szegedi, békéscsabai, és szentesi művészek alkotásain tükröződik a vásárhelyi piktúra hagyományainak ápolása. /mti/

-. -

bb 5. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

se um bs

1975. június 15.

1. választ az ország
2. szőnyi istván kiállítás
3. időjárásjelentés
4. jubileumi tárlat
5. hírjegyzék

/mti/

-. -

- 14 -

13.15/um

13¹⁵ g

bb 1./választ ... 16.folyt./um

szavazás az új lakótelepeken, az új városokban

az ország választópolgárainak csaknem 10 százaléka vasárnap indult először új otthonából országgyűlési képviselőválasztásra. a négy évvel ezelőtti képviselőválasztás óta ugyanis 340 ezer korszerű lakás épült, s így kerekén 1 millió felnőtt és kiskorú állampolgár költözött új otthonba. majdnem minden ötödik új lakástulajdonos olyan régi lakóhelyiséget hagyott el, amelyet már lebontásra ítélték, elsősorban avultsága miatt, részben pedig a településrendezés következtében szüntettek meg, az új lakások jelentősen javították életkörülményeiket, hiszen ebben az időszakban az előző egy évtizedben épített lakásokhoz viszonyítva 20-ról 8 százalékra csökkent az egyszobás, 65,6-ról 60,6 százalékra a kétszobás lakások aránya és ugyanakkor megkétszereződött, 14,3-ról 31,2 százalékra növekedett a három- és többszobás lakások aránya.

a budapesti szavazók 55 ezer új otthonból mentek először képviselőt választani, s uticéljuk is többnyire azok az új lakótelepi létesítmények, főként iskolák, óvodák voltak, amelyek ezen a napon a választópolgárokat fogadták. jónéhány új lakónegyed, városrész épült a legutóbbi országgyűlési képviselőválasztás óta. többek között befejeződött az építkezés a xxii. kerületi, 1200 lakásos leányka utcai, a xv. kerületi, 2500 lakásos frankovics mihály utcai és a iv. kerületi bajcsy zsilinszky uti lakótelepen. az idén zárul a lakásépítési program a zuglói és az ujjalotai városrészben, és befejeződik csepel új városközpontja építésének harmadik üteme.

ujjalotán - ahol négy évvel ezelőtt mindössze egy szavazókört állítottak fel - most egy önálló országgyűlési választókerületet és 23 szavazókört hoztak létre. a szavazóhelyiségekben csaknem 35 ezer választópolgár járult az urnák elé. a xv. kerületben először választottak országgyűlési képviselőt a lenin uti új lakótelep, s a rekonstrukcióval megfiatalított és bővített máv-lakótelep választópolgárai is. ezen a napon tehát az új lakóterületekkel gyarapodott xv. kerületben, rákospalotán kétszer annyi választó voksolt, mint négy évvel ezelőtt.

/folyt.köv./

- 15 -

14.00/um

14⁰⁰ g

bb 1. /választ ...17.folyt./um

az ország legnagyobb lakóházában, az óbudai lakótelep egyik hatalmas bérházában két választási kört rendeztek be. a szőlő utcai sávházban ugyanis 888 lakás van és csaknem 3000 lakót tartanak nyilván, tehát annyit, mint egy kisebb falu lélekszáma. egyébként az óbudai lakótelep 12.350 lakásában élő választópolgárok kivétel nélkül új létesítményekben, például a zápor utcai iskolában adták le a szavazatukat. a legtöbb óbudai „ujtelepes”, a iv. ötéves tervidőszakban kapta meg a lakáskulcsot. a telepet 1968-ban kezdték építeni, az első lakóházat 1969-ben adták át. ezt követően hat éven át szinte minden hónapban sor került egy-egy átadási ünnepségre, s így végeredményben impozáns település alakult ki, amelyről joggal mondják az óbudaiak: város a városban.

jó hangulatban, ünnepélyes külsőségek között zajlott le a szavazás a városi rangot néhány éve elnyert településeken. kiskőrös polgárai városlakókként most vettek részt először képviselőválasztáson. az üdvözlő feliratokkal, zászlókkal és virágokkal díszített szavazóköri körökben az elsőként érkezett szavazók virágot, az először választó ifjú kiskőrösi polgárok pedig díszes emléklapot kaptak. kecskemét legnagyobb új lakóterületén, a széchenyi-városrészben mintegy 2500 család nagykorú tagjai járultak az urnák elé. - a két éve városi rangot kapott békés lakosai is most szavaztak először - mint városi polgárok. a 14.600 választópolgár között 850 először szavazó fiatalit köszöntöttek a szavazóbizottságok elnökei. a „fiatal”, városok közé tartozó sárvár választópolgárainak többsége már a koradélelőtti órákban leadta szavazatát. - balatonfüred, az ország első gyógyüdülő városa zászlódiszbe öltözött a szavazás napja tiszteletére. a szavazókörben a helyi lakosok, a gyógy- és üdülőhelyi beutaltak együtt adták le szavazatukat.

vasárnap első ízben szavaztak városlakó polgárokként szabolicszátmár megye legfiatalabb városa, nyírbátor lakói. csaknem nyolcezer választó - közöttük mintegy hatszáz először szavazó - járult az urnák elé az alig kétesztendő városban, amely lendületesen iparosodik, fejlődik. a legutóbbi országgyűlési képviselőválasztás idején még csak a földmunkagépek dolgoztak ott, ahol vasárnap nyíregyháza 1. sz. országgyűlési választókerülete 103. és 104. számú választókerületének - jósa városnak - lakói szavaztak. a megyeszékhely új lakótelepén ma már több mint hétezer ember él. az 1971-ben kezdett építési munkák eredményeként napjainkig 2.200 lakás, 100-100 személyes óvoda, bölcsőde, 12 tantermes általános iskola, korszerű kereskedelmi központ készült el. több mint ezer választópolgár - közöttük 80 először szavazó - a legutóbbi választás óta épült általános iskolában szavazott.

/folyt.köv./

- 16 -

14.07/um

14²⁰g

bb 1. /választ ...18.folyt./um

a várossá nyilvánítás óta most második alkalommal járult az urnák elé százhalombatta lakossága. 5.400 választópolgár döntött képviselője és három helyi tanácstagja személyéről - 1500-zal többen, mint az előző választáson. az ifjú város fejlődését azonban nemcsak a választói névjegyzék terebélyesedése jellemzi; impozáns látványt nyújtanak a lakótelep új épületsorai, amelyekben az elmúlt négy év alatt ezer család kapott otthont. a város ezenkívül 16 tantermes iskolával, uszodával, újabb óvodával és bölcsődével, továbbá teljesen kiépült vízhálózzal gazdagodott.

szegeden, a szénhidrogén-medence szomszédságában, néhány év alatt körülbelül a mai csongrád város nagyságának megfelelő új városrész alakult ki, ahol mintegy 25.000 a lakosok száma. a tarján nevet viselő városrészben szinte valamennyi szavazásra jogosult már a délelőtti órákban felkereste az új általános iskolában, valamint az óvodában berendezett szavazóhelyiségeket. amint sokan kijelentették: arra szavaztak, hogy impozáns, új lakónegyedük tovább fejlődjék.

tatabánya-ujvárosban több ezer olyan választó szavazott, akinek életkörülményei a legutóbbi választások óta jelentősen megváltoztak, ugyanis a régi bányatelepülésekről, szoba-konyhas, szűk, kis lakásokból költöztek az újvárosi összkomfortos, központi fűtéses otthonukba. ma már meghaladja a harmincezeret az újváros lakóinak száma. nemcsak az újvárosban, hanem az ugynevezett dózsa-kertben is emelkedett a „választási forgalom”, itt az előző választáskor még csak egy-két ház állott, ma pedig több mint 3.500-an élnek az új háztömbökben. mindkét új városnegyedben sok fiatal házaspár kapott lakást. ezt a vasárnapi forgalom is hűen tükrözte. sok fiatal házaspár kisgyerekeivel együtt ment szavazni, s időnként valóságos közlekedési dugót okoztak a babakocsik.

vasárnap első alkalommal szavazhattak új lakóhelyükön balassagyarmat legifjabb lakótelepének lakói. a nógrádi sándor lakótelepen az utóbbi években 182 lakás épült; egy négyemeletes, 26 lakásos ház használatba vételi engedélyét éppen a választás előtti napon adta ki a városi tanács. ugyancsak első alkalommal van „saját”, választási körzete a salgótarjáni kemarovó lakótelepen élő csaknem ezer választópolgárnak. salgótarján másik új lakótelepén, a gorkij-negyedben is most először létesítettek külön választókerületet, ahol csaknem 900 gorkij-telepi választópolgár adhatta le szavazatát.

/folyt.köv./

- 17 -

14.15/um

14³⁰g

bb 1. /választ ..19.folyt./um

pécsett először járultak urnához a baranya szovjet testvérterületének nevét viselő Lvov-kertváros választópolgárai. a mecsekkel szemben létesített lakótelepen két és fél év alatt 2500 család kapott otthont. többségében sokgyermekesek, vagy régóta lakásra váró fizikai munkások költöztek pécs egyik legszebb új negyedébe. a szavazást olyan helyeken tartották, amelyekre méltán büszkék a kertvárosiak, így például a tizenhat tantermes iskolában, s az országban elsőként itt létesített lakásszövetkezeti könyvtárban.

elavult, falusias jellegű házak helyén épült fel a negyedik öt éves tervidőszakban a diósgyőri városközpont. a tizemeletes, házgyári panelekből összeszerelt sávházakban csaknem tízezer élnek, nagyjából a nagyüzemek, köztük a diósgyőri lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár munkásai. a szavazásra jogosultak új lakóhelyükön most először szavaztak képviselőjelöltjükre. ugyancsak először járultak az urnák elé a még épülő avasi városnegyed több mint ezer lakásába beköltözöttek is. a szavazóhelyiségeket a városrészek új iskoláiban rendezték be.

a győrről épülő ady endre lakótelepen rövidesen elkészül az utolsó, a hétezeröttszázadik lakás. a város legfiatalabb lakótelepén már mintegy harmincezren élnek, s közülük tízezer a szavazati joggal rendelkezők száma. az új lakók többsége fiatal házaspár, sok a gyerek. a szavazásra magukkal vitték az apróságokat is a szülők, utána pedig megteltek az új lakástulajdonosokkal a külön városnak is beillő lakótelep széles sugárutjai, sétányai, parkjai, játszóterei. a lakók közül többszáz az elmúlt napokban - hetekben költöztek be új otthonaikba, s a szavazás napján egyuttal az új környezettel, az új szomszédokkal is ismerkedtek.

az országos választási elnökség közli 13 órakor:

az országos választási elnökséghez befutó jelentések arról tanuskodnak, hogy a szavazás országsszerte jó hangulatban, zavartalanul folyik. vasárnap délelőtt 11 óráig az ország több mint hétmillió választójogosult állampolgárának 80,8 százaléka adta le voksát. érdekes összehasonlítást kínál a négy esztendővel ezelőtti jelentés: akkor - ugyancsak 11 óráig - a választók 77 százaléka szavazott le. a legfrissebbek most a nógrád megyeiek voltak, ahol a választójogosultak 96 százaléka szavazott 11 óráig, majd a veszprémiak /95 százaléka/ s 94-94 százalékkal a szabolcsiak és a zalaik.

/folyt.köv./

- 18 -

14.22/um

14³⁰g

bb 1. /választ ...20.folyt./um

budapesten a választók 56,6 százaléka szavazott le, lezárták már az urnákat a főváros xx. kerületi, 12-es szavazókörében. tizenegy óráig befejeződött a szavazás az ország 1169 községében, például a baranya megyei sásdon, a győr megyei ivánban és rajkán, a heves megyei abasáron és kikörén, illetve a szolnok megyei tiszaozsón.

délben érkezett a hír: a heves megyei markaz községben a népfront elnöke, a tanács elnökhelyettese és a szavazatszedő bizottság két tagja mozgó urnával kereste fel lakásán a vasárnap 100. születésnapját ünneplő belkovicz józsefnét. rózsaszentmártonban együtt indultak szavazni a bányák dolgozóit, tardosbánya választópolgárait magyar és szlovák nyelvű üdvözléssel fogadták, míg gara községben ősi viseletbe öltözve indultak szavazni a délszláv fiatalok.

munkások voksai

az ipari városokban, üzemi kerületekben az első szavazók a munkások voltak, akik nemcsak szavazatukkal, hanem kimagasló termelési eredményeikkel is voksoltak, ezzel is kifejezték, hogy cselekvően támogatják a párt politikáját, a hazafias népfront programját.

a XXI. kerület 90 szavazóhelyiségében - amit a csepeli nagyüzemek dolgozóitársadalmi összefogással öltöztettek ünnepi díszbe - a választás első óráiban volt a legnagyobb a forgalom. a legtöbb választókörben a kongresszusi zászlóval kitüntetett csepel művek dolgozóit szavaztak elsőnek, mint ahogyan az elsők között akarják teljesíteni IV. öt éves tervüket is, felajánlásuk szerint november 7-re. a 32 ezer dolgozót foglalkoztató gyáróriásban több mint 20 ezren szocialista brigádokba tömörülve segítik ennek az ígéretnek a teljesítését, köztük a munka vörös zászló érdemrendjével néhány hete kitüntetett szerszámgépgyári proletárakarat szocialista brigád. e brigád valamennyi tagja kora reggel szavazott. a kalamár józsef utcai általános iskolában adta le voksát hegedüs jános, aki szakmunkástanulónaként kezdett dolgozni a proletárakarat brigádban és a művezetőségig vitte. a kilenc éve sejtmentesen dolgozó szocialista brigád másik két tagja, vályi tibor és molnár gábor ezuttal utoljára indult szavazni régi lakásából, mert mindketten most kaptak értesítést arról, hogy még az idén új otthonba költözhetnek a szentmiklósi úti lakótelepen, a csepel művek támogatásával.

/folyt.köv./

- 19 -

14.28/um

14⁵⁰g

bb 1. /választ21.folyt./um

az újpesti 84-es szavazóköriben az egyesült izzó lakótelepének lakói szavaztak, kétszer annyian, mint az előző választáson, mert a gyár támogatásával a lakótelep is kétszeresére bővült. az izzós dolgozók kimagasló teljesítményeket értek el a választást megelőző hetekben. különösen büszke erre czender józsefné, az ország első művezetőnője, a szocialista munka hőse. mint mondotta, a kongresszus után is türellem lendülettel folytatják a munkaversenyt, amelynek eredményeként a vállalat dolgozói október első napjaira teljesíteni akarják iv. ötéves tervüket. ő maga a gyár pártbizottságának tagjaként is felelősséget érez a további sikerekért, és jó munkával akar méltó lenni a magas kitüntetéshez, amellyel az elnöki tanács eddigi munkáját elismerte.

a főváros egyik legnagyobb és legnépesebb munkáskerülete, lágymányos is korán ébredt, mint minden reggel. az allen-de-parki kisz lakótelepek csoportosan érkeztek a 24-es szavazóköribe. négy évvel ezelőtt még nem itt szavaztak, a modern lakások azóta épültek.

a soproni uti általános iskolában szavaztak a kelenföldi textilgyár pamutelőkészítő munkásai, akik az éjszakai műszakban 1400 kiló fonalat csévéztek. itt voksolt koska erzsébet és a gyár leányotthonának sok más lakója, jóllehet az otthon lakóinak nagyrésze hazautazott, hogy családjával együtt tegyen eleget hazafiás kötelességének.

angyalföld több gyárában a vasárnapra virradó éjszaka is dolgoztak és a műszak után a szavazóhelyiségeket keresték fel. az elsők között adta le szavazatát a csavaripari vállalat anyaggyártó- és hidegosavar üzemének csaknem 80 lakatos is.

kőbányán feltűnően sok szavazóhelyiséget rendeztek be új gyermekintézményekben, ami azt is jelzi, hogy a városnak ebben a részében az elmúlt négy évben igen nagy gondot fordítottak óvodák és bölcsődék építésére, bővítésére. a környéken sok a gyár, és a dolgozók nemcsak kérték a fejlesztést, hanem tőlük telhetően segítettek is azt. a ceglédi ut 6. szám alatt lévő óvodát például - ahol vasárnap szintén szavazóköri működött - a kommunista műszakokból befolyt összegekből fejlesztik.

a legnehezebb munkát végzők, a bányászok a szavazásra sem jöttek „üres kézzel”, szinte mindenütt túlteljesítették a tervet. a legjobbak közé tartoznak tanácsa józsef, bozó dezső és király imre állami-díjas vágások, akik a pécsi uránvárosban szavaztak. e három vágás a magas kitüntetés átvétele óta a brigádtársakkal együttesen - minden korábbi teljesítményüket felülmúlták. májusban a tervezett 100 méter helyett 135 méter vágatot készítettek, és ezt a tempót júniusban is sikerült tartaniok.

/folyt.köv./

- 20 -

14.35/um

14³⁵g

bb 1. /választ22.folyt./um

tatabányán is szeretettel köszöntötték a bányász-szavazókat. a 2-es számú választókerületben a szavazatszedő bizottság melegen üdvözölte veszprémi istvánt, a 11/a akna ifjúsági frontbrigádjának vezetőjét, aki hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából kapta meg a szocialista munka hőse kitüntetést. a brigádvezető örömmel számolt be arról, hogy csapatának 60 dolgozója a kongresszusi munkaverseny második szakaszában is kimagasló eredményeket ért el.

a komárom megyei szavazók között feltűnően sok volt a munkásasszony, ami azzal magyarázható, hogy a legutóbbi választások óta a tanácsok kezdeményezésére sok női munkahelyet létesítettek a megyében.

a darvastói bauxitbányában a választás tiszteletére soronkívül felújították az elhasználadott szállítóberendezést. szombat este 10 óráig még a régi szállítószalag működött, az éjszakai műszakban azonban - a szabad szombat ellenére - szerelők és a szereléshez értő bányászok szálltak le az aknába, elkezdték a több mint 1000 méteres gumiszalag szerelését és a munkát reggel hatkor egy újabb műszak folytatta, hogy héftől a felújított szalag segítségével ismét zavartalanul termelhesen a bánya.

a visontai szénbányászok a szavazás reggelén a következőket jelentették: az elmúlt 24 órában több mint 20 ezer tonna szenet hoztak felszínre, és ehhez egyetlen napon 90 ezer köbméter földet távolítottak el a szénmezőről. e teljesítményükkel napi átlagukat túlszárnyalták. ez az eredmény azért jelentős, mert a II. negyedévben be akarják hozni azt az elmaradást, amit az év elején a kedvezőtlen időjárás idézett elő.

a videoton gyár vosztok szocialista brigádja, amelyet a munkaversenyben elért eredményeiért áprilisban a munka vörös zászló érdemrendjével tüntettek ki, együtt szavazott a kora reggeli órákban. a brigád több tagja ugyanis a gyárat körülvevő kertvárosban kapott lakást, s valamennyi brigádtag azonos szavazóköribe tartozik. a választást a munkacsoport közös ujtással köszöntötte, amellyel jelentős megtakarítást érnek el a kondenzátorlemezek gyártásánál.

/folyt.köv./

- 21 -

14.42/um

14⁴²g

bb 1./választ ...23. folyt./um

a martfüi tiszta cipőgyár gumi-gyárának dolgozói szintén sikerekről tájékoztatták a munkájuk iránt érdeklődő szavazatszedő bizottságot. az év elejétől a választás napjáig az nszk-ból származó drága import gumi-alapanyag ésszerű helyettesítésével 220 ezer dollárt takarítottak meg. a gyár április 4. szocialista brigádja és az exportra termelő részleg más dolgozói a kivitel fokozását segítették. június 15-re a szovjetunió teljes első félévi rendelésének eleget tettek, vagyis 750 ezer pár cipőt készítettek a szovjetunió részére.

a iv. ötéves terv legnagyobb ipari beruházása, az új péti nitrogéngyár építésénél vasárnap sem szünetelt a szerelőmunka. már termel a karbamid-üzem, a választás napján pedig az új ammóniaüzemben, a savüzemben és a hármas műtrágyagyárban szerelték a nagykapacitású gépegyeségeket. teljes műszakban dolgoztak a 22-es építőipari vállalat, a gyár- és gépszereelő vállalat, valamint a vegyész-szerelői. a szavazást is a gyár területén tartották.

a szegedi olajbányászok szavazatuk mellett azzal is voksolnak, hogy többlet-eredményekkel segítik javítani az ország energiahelyzetét. a választás napjáig két és fél ezer tonna olajat hoztak felszínre esedékes félévi tervükön felül. és ugyan csak a választás napjára befejezték a magyar-szovjet kooperációban 900 millió forintos költséggel létesült gázfeldolgozó építkezését. az üzemi próba megkezdődött. az új üzem segítségével további energiahordozókhoz, vegyipari alapanyagokhoz jut az ország.

a választás napjára fontos szakaszához érkezett a tiszai vegyikombinát olefin-művének munkája is. befejezték az ugynevezett garanciális méréseket, és az olefinmű termelése elérte a kapacitás 100 százalékát. az elmúlt héten az üzem naponta már 750 tonna jó minőségű etilént és mintegy 400 tonna propilént termelt.

a szolnok megyei állami építőipari vállalat dolgozói azzal köszöntötték a választást, hogy június 15-re öt új létesítményt adtak át. a szolnoki tiszaligetben elkészítették az ország egyik legszebb vidéki sportcsarnokát, amelyet a közeljövőben nemzetközi ifjúsági sportversennyel avatnak fel. határ-idő előtt fölépítették szolnok harmadik óvodáját, amelynek falai között 100 gyermeket helyezhetnek el. az ady endre uton tizemeletes, 128 lakásos, a józsef attila uton 60 lakásos lakóépület, a tallinni városrészben pedig 350 személyes mozi építését fejezték be.

a tiszai vízellátáshoz kapcsolódó öntözőrendszer építői a választás napjára elkészítették a mezőhegyi és a tiszaföldvári esőztető öntözőrendszert. az üzembehelyezésre június 25-én kerül sor.

/folyt.köv./
14.50/um

- 22 -

1500g

bb 1. /választ ...24.folyt./um

szavaz a falvak népe

sokoldalú képet mutatott a szocialistává formálódó falu is a szavazás napján. a nap kétségtelen ünnepélyességének, a külsőségek mellett, külön hangsúlyt adott az a felelősségérzet is, amelynek ugyancsak sok megnyilvánulásáról adtak hírt a vidéki jelentések. tolna megye sok községében - a lakosság kifejezett kívánságára - már jóval 6 óra előtt megnyitották a szépen feldiszitett szavazóhelyiségeket. az ünnepelőbe - a sárközi falvakban sokan népviseletbe - öltözött szavazók leadták a voksukat, aztán levették az ünnepelőt, amellyel megadták tiszteletüket az állampolgári felnőttességüket is kifejező aktusnak, aztán a ragyogó időt kihasználva végezték a határban azokat a halaszthatatlan munkákat, amelyeknek a késése veszteséget jelentene a maguk számára is a nagyobb közönségnek is. szekszárd környékén, a balaton-vidéken az alföldön és a hegyalján egyaránt sokan permetezték például a paradus időben peronoszpórától veszélyeztetett szőlőket. heves megyében a mátraaljai és a tarnamenti községekben a kora reggeli órákban leszavazott lakosság egész nap szedte és szállította a felvásárló telepekre a különböző zöldségféléket és a gyümölcsöt. nógrádban - az ipoly-menti falvakban - a földieper-táblákon dolgoztak különösen sokan, borsodban a cukorrépát és a kukoricát gyomtalanították.

az ünnepen is felelősséggel végzett munka természetesen sehol sem szorította háttérbe a nap fő eseményét s ez a külsőségekben is kifejezésre jutott. a sárközi községekben - ócsényben, decsen, sárpilisén, alsónyéken és bátán - is különös gonddal választott pompás, színes szöttesekből állították össze a szavazófülkéket, s mindenütt a hagyományos mintákkal diszitették a falakat, asztalokat. a nógrád megyei palóc községek szavazó helyiségeiben ott voltak a már muzeumi értékűnek számító régi faragott butorok, nem egy helyen - maconkán, szügyön, bujákon és szurdokpüspökiben - a népi kultúrát őrző asszonykórusok tagjai együtt, s magától értetődően énekelve vonultak szavazni.

az öregeket és a fiatalokat - különösen az először választókat - megkülönböztetett figyelem vette körül. a falvak köztiszteletben álló öregjeit virággal köszöntötték. az először választókkal éreztették, hogy a közösség e naptól másképpen tekint rájuk. a 46 falut magában foglaló baranya megyei ormánságban a választójogosultság elnyerése egyre határozottabban, az e vidéken hagyományos felnőtté avatás helyébe lép. az új szokás régi megnyilvánulásokkal ötvöződik: ősi rigmusok átforgatásával köszöntötték a szavazóhelyiségekbe lépő először választó lányokat és fiukat, kihangsúlyozva, hogy ettől kezdve „hivatalosan„ is felnőttnek tekintik őket a falu népe.

/folyt.köv./

15.45/um

- 23 -

Tolbert

bb 1. / választ ...25.folyt./um

zökkenő nélkül bonyolódott le a szavazás az alföldi tanyavilágban, s eljutottak a szavazóhelyiségekbe a legeldugottabb helyeken élő családok felnőtt tagjai is. a hortobágyon - az egykori pusztán - ma 1086 választópolgár lakik, s ezek jelentős része a tanyaközpontoktól is legalább 5-6 kilométerre. a pásztorok a nyájat ezen a napon a kisebb családtagokra bízták, hogy eleget tudjanak tenni állampolgári kötelezettségeiknek. a szavazóhelyiségig vezető utat a hortobágyi állami gazdaság „menetrendszerint”, indított fogataival tették meg, s ugyancsak fogattal tértek vissza szállásukra. a ménes vasárnap is pusztán volt. bugacon, az ország ez idő szerint legkiterjedtebb pusztáján vándorurnával, illetve kisebb körzetek szervezésével könnyítették meg a szétszórta élő tanyaiak szavazását. a vidék mezőgazdasági üzemei autókkal, mikrobuszokkal, helyenként pedig feldiszitett lovaskocsikkal szállították a választópolgárokat a szavazóhelyiséghez. „választási különjáratokat”, szerveztek szolnok megye tanyavilágában és a bakonyvidéken is. a lakott helyektől távol élő és dolgozó pásztorokat egyébként a lakosság leghagyományörzőbb rétegének tekintik a néprajzosok. a választás napján sokan fel is öltötték közülük hagyományos viseletüket, csongrádban az ezüstpitykés mellényt, a fekete nadrágot, a csizmát és a jellegzetes juhász kalapot. a népviseletbe öltözött jószággondozók tekintélyes része ugyanis már motorizáltan, saját gépkocsiján érkezett a szavazóhelyiség elé.

a termelés szempontjából a változások egyik iránya az iparszerűen szervezett munka. ennek hazai meghonosításában, kipróbálásában különösen nagy érdemeket szereztek a bábolnai mezőgazdasági kombinát dolgozói. az mszmp központi bizottságnak kongresszusi zászlaját is elnyert mezőgazdasági nagyüzem szakemberei és munkásai bábolnán a falu központjában adták le szavazatukat. a kombinát 153 szocialista brigádjának tagjai az első között érkeztek a szavazóhelyiségbe, s közülük külön köszöntötték a 24 tagú „kombájnos brigád”, vezetőjét, soós józsefet, akinek az irányításával a kollektíva megszerezte az mszmp kb kongresszusi oklevelét. a bábolnai munkások, az iparszerű kukoricatermesztés úttörői közül sokan új lakásból indultak az urnák elé. az utóbbi években ugyanis több százan építettek a kombinát támogatásával bábolnán családi házat, s a gazdaság is több kétemeletes tömbházat építtetett dolgozói részére. a kitűnő gazdaság egyébként az elmúlt évben már több mint két milliárd forint termelési értéket produkált, de ebben az évben még ezt is 100 millió forinttal tovább akarja növelni.

/folyt.köv./

15.53/um

- 24 -

bb 1./ választ ...26.folyt./um

az mszmp kb kongresszusi zászlajának egy másik kitüntetettje a szentesi árpád termelőszövetkezet volt. a kiváló szövetkezet tagjai, mint ezt kifejezésre is juttatták, ezúttal különösen merész terv megvalósulására is adták voksukat. el akarják érni, hogy öt év alatt a jelenleginek ötszörösére növeljék 400 000 négyzetméter korai zöldségtermő területüket. e hatalmas területen a legkorszerűbb módszerrel - iparszerűen - szervezik a termelést.

az ország legnagyobb falujában, a csaknem 37 000 lakosu érden, a zeneiskola növendékeinek fuvószenekara ébresztette a lakosságot. a 64 négyzetkilométer területű község-óriásban 25 000 választópolgár járult az urnák elé. a zászlókkal, virágokkal diszitett 29 szavazóhelyiségben elsőként a mávnál, a hévnél, a budapesti üzemeknél szolgálatba állók szavaztak. a néhány évvel ezelőtt épített érdekligeti óvodában kialakított szavazóhelyiségben a kicsinyek kiállításal fogadták a szavazni érkezőket; saját rajzaikat, vászonból, fából, papírból készített alkotásikat mutatták be. a község hatalmas kiterjedése miatt a választási elnökség mellett külön futárszolgálat működött azzal a céllal, hogy a beteget, vagy az egyéb okból távolmaradókat gépkocsival felkeressék. a lakosság politikai felelősségérzetére jellemző, hogy a futárszolgálatnak délig nem akadt dolga.

/folyt.köv./

- 25 -

15.55/um

Tólbort

bb. 6. több mint 27 000 fiatal vállalt önkéntes munkát - megnyiták az első ifjúsági építőtáborok

ö/vid/kz/mmé/rj hgy

1975. június 15.

vasárnap bács-kiskun, somogy és veszprém megyében megnyiták az első nyári ifjúsági építőtáborok. bács-kiskun megyében 15 ifjúsági táborban kéthetes váltással 11 000 középiskolás és egyetemista segíti a gyümölcszedést és a szőlőmunkákat. somogyban ugyancsak főképp a szőlő és gyümölcsstermelő gazdaságok rendeztek be ifjúsági táborokat. vasárnap a balatonboglári állami gazdaság lengyeltői táborában 250 középiskolás lányt fogadtak, a siófoki, a balatonujhelyi és a balatonaligai állami gazdaság táboraiba pedig együttesen 600-an érkeztek. az ünnepélyes zászlófelvonás után megalakultak a munkacsapatok. hétfőn balesetvédelmi oktatáson kell a fiataloknak résztvenni, aztán kezdődhet a munka. veszprém-megyében balatonedericsen és balatonaligán nyílt tábor. az előbbinek a lakói vasutépítkezésnél, az utóbbié pedig a badacsonyi állami gazdaságban segítenek.

x x x

az mti hírmagyarozója írja:

a fiatalok önkéntes népgazdaságsegítő mozgalma már 17 esztendő óta multira tekint vissza. eddig már csaknem félmillióan voltak építőtáborban, s együttesen 47 ezer holdat tettek mezőgazdaságilag hasznosíthatóvá. lecsapolták a harsányt és a bodrogzugot, 3.5 millió négyzetméteren végezték el a tereprendezeit és 342 kilométer hosszú csatornát építettek. megmozgattak 2.6 millió köbméter földet, elvégezték 118 kilométer ut építésének, illetve javításának földmunkáit, leszedtek 1.6 millió mázsa zöldséget és gyümölcsöt, s 524 ezer órát töltöttek egyéb mezőgazdasági munkával, kapálással, szőlőkötözéssel. részt vettek jelentős ipari beruházások megvalósításában, s tettekkészségük megmutatkozott az 1970-es árvízkatasztrófa idején is, amikor a kisz központi bizottságának felhívására csaknem 17 ezer fiatal utazott a szamosközbe, vett részt 2.500 családi ház felépítésében.

/folyt.köv./

15.50 rj

- 26 -

bb. 6. / több mint... 1. folyt./rj

az idén 27.640 egyetemista, főiskolás, középiskolás és szakmunkástanuló dolgozik majd kéthetes váltásokban 35 központi szervezésű építőtáborban. az elsők most vasárnap láttak munkához, az utolsók - az ötödik turnus önkéntesei - augusztus 23-án teszik le a szerszámot. a nyár folyamán a leányokat 24 mezőgazdasági tábor várja veszprém, somogy, pest, baranya és bács-kiskun megyében, fő teendőjük növényápolás és gyümölcszedés. az állami gazdaságok területén működő táborok közül a törökbálinti „bagi ilona”, a legnagyobb, ide négy váltásban 1.820 leány érkezik. a mezőgazdasági munkákból a fiuk sem maradnak ki, a bács-kiskun megyei helvécián koedukált tábort szerveztek. a fiukra egyébként nagyobb fizikai igénybevételt jelentő feladatokat bíznak: csatornaépítés a dolguk rákoscsabán, vasuti rekonstrukció biatorbágyon és balatonedericsen, autópálya-építés polgárdiban, vízműépítés mihálygergén, gyárépítés csepelen, lakásépítés rákospalotán, illetve tatabányán.

a táborozók az idén is napi hat órát dolgoznak, s a csoportok kéthetenként váltják egymást. a táborparancsnokságok tagjai az ifjúsági munkában jártas, tapasztalt pedagógusok, tanárszakos egyetemi hallgatók, segédletükkel alakult-alakul meg a tábori önkormányzat. számítanak a fiatalok felelősségérzetére, kezdeményezéseire a munka, szabadidő megszervezésében, a táborrend biztosításában. a fiatalok közül választott tábortanács dönt a táborélet kisebb-nagyobb dolgaiban, s ez a testület értékeli a munkaversenyeket is. a legjobban dolgozók elnyerik a kisz központi bizottságának emlékszálját, oklevelét, s a munkaversenyben kimagasló eredményt értek el pénzzutalmat kapnak. a munkában, a közösségi élet szervezésében kitűnteket külföldi utal is honorálják.

a munka végeztével gazdag program várja majd a táborozókat. hetente tartanak filmbemutatókat, a fiatalokat érdeklő ifjúságpolitikai előadásokat, mindenütt lesz tábortűz és sportverseny, s - öntevékenységre is alapozva - számtalan irodalmi bemutató. az amatőr színpadok tagjaiból alakult együttesek sorra felkeresik majd a táborokat, sokhelyütt neves művészeket is vendégül látnak.

/mti/

--

16.00 rj

- 27 -

bb 1. /választ ...27.folyt./um

tudósok, írók, művészek az
urnák előtt

a magyar értelmiség is élt alkotmányos jogával, hazafias kötelességével, az urnák elé járult, hogy a hazafias népfrent jelöltjei mellett hitet tegyen. soraikban a művészeti élet számos kiválósága délelőtt és a kora délutáni órákban jelent meg a szavazóhelyiségekben. az mti tudósítói csokorba gyűjtötték néhányuk nyilatkozatát:

márta ferenc

a magyar tudományos akadémia főtitkára a következőket mondotta:

- a tudomány egyre növekvő szerepéről, fontosságáról, megoldásra váró feladatairól manapság egyre többet beszélünk. a különböző tudományterületeken dolgozó kutatók őszinte örömmel, hivatástudatuk átérzésével készülnek arra, hogy elért eredményeik révén, szocialista társadalmunk fejlődéséhez minél jobban hozzájáruljanak.

- megbízatásom aránylag rövid ideje alatt is meggyőződhettem arról - folytatta -, hogy pártunk és kormányunk nagy erőfeszítéseket tesz tudományos bázisunk fejlesztéséért. felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából önkéntelenül is adódó számvetésből imponálóan rajzolódtak ki tudományos életünk fejlődésének biztató eredményei.

- tudatában vagyunk annak, hogy nem egyszerűek azok a feladatok, amelyek a xi. kongresszus határozatainak, a hazafias népfrent programjának végrehajtásával kapcsolatban a tudományos műhelyekben dolgozókra várnak: teljesítésük a szaktudást és államunk iránti elkötelezett hűséget egyaránt megköveteli. a közelmúlt tapasztalatai alapján bizhatunk abban, hogy teljesíteni tudjuk a reánk háruló feladatokat; ennek egyre örvendetesebben szaporodó, kézzelfogható jeleit nap mint nap tapasztalhatjuk.

/folyt.köv./

16.43/um

Tóth

- 28 -

bb 1. /választ ...28. folyt./um

zsebők zoltán

kossuth-dijas egyetemi tanár, az országos béketanács tudományos bizottságának titkára, a radiológiai intézet igazgatója elmondta: szavazatával a magyar népköztársaság bel- és külpolitikájára mondott igent, amely hosszú évek óta bizonyítja, hogy országunk jó úton és sikeresen halad.

- helyzetünk a nemzetközi életben az elmúlt évtizedekben jelentősen megjavult. nyugodtan állíthatjuk: hazánknak tekintélye van a nemzetközi testületekben és fórumokon, megmozdulásokban. vonatkozik ez a nemzetközi békemozgalomra is, ahol Magyarország - nagyságát és lélekszámát messze meghaladóan - nagy sullyal, elismert jelentőséggel vesz részt a békéért kibontakozó minden akcióban. akik a hazai békemozgalomban tevékenykednek és országunk képviselőitében a nemzetközi békemozgalomban erőfeszítéseket fejtenek ki a béke érdekében, jól tudják, hogy az európai biztonság is csak a népek összefogásával teremthető meg; ez viszont alapfeltétele annak, hogy a felnövekvő generációk ne ismerjék meg a háboru rémségeit, és az emberiség boldog korszakban élhessen.

ortutay gyula

állami dijas akadémikus, az mta néprajzi kutatócsoportjának igazgatója, a tit elnöke:

- ha most a választás idején a magam munkájára gondolok, ismét és ismét azok a feladatok foglalkoztatnak, amelyek hazánk műveltségi színvonalának emelését szolgálják.

- mikor széchenyi istván a „kiművelt emberfők sokaságát”, említette, még a polgári társadalom megteremtését tekintette a nemzet céljának. mi szocialista társadalomra, az egész dolgozó népre gondolunk, az egész dolgozó nép műveltségi színvonalának emelésére. de széchenyi is, mi is együtt látjuk a nemzet gazdasági fejlődését a műveltségi színvonal emelkedésével: a kettő egymástól el nem választható.

- a fejlett szocialista társadalom megteremtésének politikája is ezt kívánja, magában a fejlett jelzőben is benne van ez a minőségi igény, a fokozott követelmények felelőssége. ezt a felelősséget szeretném szolgálni.

/folyt.köv./

16.48/um

Tóth

- 29 -

bb 1./ választ ...29. folyt./um

garai gábor

kossuth-díjas költő, a választás alkalmából adott nyilatkozatában a xi. kongresszus kulturpolitikai határozatainak végrehajtását emelte ki.

- feladatunk, hogy a helyes, s egész társadalmunk egyetértését megnyerő irányelveket valóra váltsuk. a marxista elkötelezettségű irodalom, művészet és ideológia egységének további gyarapodását várom, azt, hogy ezáltal tovább erősödik a meglévő politikai egység. társadalmunk egésze új, szocialista elkötelezettségű művek megszületését igényli s ugyanakkor fontosnak tartom, hogy az irodalom alkotóműhelyeiben helye legyen minden, közösséget szolgáló, humanista alkotásnak. az elkövetkező időszak egyik legszebb írói feladatának a munka és a dolgozó ember művészi ábrázolását tartom, hiszen aligha lehet lelkesítőbb cél, mint művészi módon megjeleníteni országunk építőinek - gyarapítóinak életét, bemutatni a közösségi gondolkodású szocialista embert.

kadosa páál

kossuth-díjas zeneszerző, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanára a zenei élet kérdéseiről szól:

- az alap- és középfoku zenepedagógia a kodály-módszer segítségével nagyszerűen felkészült fiatalokat indít főiskolákra. nincs hiány tehetséges zenészekben, s az is öröndetes, hogy mind inkább van kinek muzsikálni, hiszen a koncertélet nagy fellendülésének lehetünk tanúi. társadalmunk megvalósítja egyik legnemesebb kulturális tervét: a zene valóban egyre többek kincse lesz. rendszerünk nagy vívmánya, hogy elsősorban vidéken, de budapesten is sok-sok új hallgató csatlakozik a zenebarátok táborához. különösen az ifjúsági hangversenyek szereznek új híveket a klasszikusok és kortársaink zenéjének. szeretném, ha mind több pedagógus keltené föl tanítványaiban a muzsika szeretetét, mert hiszem, hogy általa az egyes ember, s így a szocialista társadalmunk is teljesebb, gazdagabb és boldogabb lesz.

/folyt.köv./

16.53/um

- 30 -

bb 1. /választ ...30.folyt./um

gádor istván

kossuth-díjas kerámikus művész:

- a művész gondolatai: az az őszinte óhaj, hogy a társadalom számára hasznosat alkossak. ez - bizvást mondhatom - művésztársaim óhaja is, a művészek hivatása, amelyet a párt xi. kongresszusa is egyértelműen megfogalmazott. az öncélú mű, a tartalmatlan forma, amely rendszerint érthetetlen, a formalizmus megnyilvánulása sem a művészetnek, sem a társadalomnak nem használ. feladatunknak azonban csak úgy tehetünk eleget, ha igénylik művészetünket a legkisebb játék, tányér, csésze, butor, textil, ruha, a használati tárgyak előállításához, akár csak a repülőgép- vagy az autó-, a televíziógyártásnál - általában a gépiparban. vagyis: az ipar minden ágában a művészekre bizzák a formatervezést, és meg is valószínűsítják elképzeléseinket. a kerámikusok, a szobrászok, a textiltervezők a színek, a formák, vonalak, művészi megoldások számtalan változatát kínálják, a szükséglet, a kívánalmak szerint kombinálhatják, variálhatják az anyagot, hogy művük szép és célszerű legyen. modern, s az iparművészeknek érdemes, vagy ha úgy tetszik, kötelességük együttműködni, éppen művészetpolitikai elveink megvalósítása érdekében. ezzel mindenki csak nyereséget: művész, termelő és forgalmazó, de legfőképpen a vásárló.

csóka péter

a csepel művek munkásotthonának igazgatója:

- hiszem, hogy a képviselők testülete, az országgyűlés következetesen megvalósítja pártunk politikáját. világosan kell, hogy lássuk: kinek-kinek mit kell tennie a hatékony közművelődésért, miután az 1974. márciusi párthatározat és a xi. pártkongresszus megjelölte az irányvonalat, s biztosítja a kultúra terjesztésének és befogadásának kedvező feltételeit. a többi művelődési intézménnyel, az alkotókkal együtt keressük az irodalom, a művészet megismertetésének új módszereit, kialakítjuk az együttműködés legjobb formáit, hogy a munkások megismerjék, értsék és magukévá tegyék a szocialista kulturát, rendezvényeink elősegítsék az emberi kapcsolatokat, a közösségi élet kialakítását. bizom abban, hogy a következőkben az amatőr művészeti mozgalom is kedvezőbb feltételek között, sikeresebben töltheti be izlésfejlesztő, közösségformáló szerepét.

/folyt.köv./

17.00/um

- 31 -

bb 1./választ ...31. folyt./um

feleki sári

kossuth-dijas, érdemes művész, az állami déryné színház tagja:

- mi, akik utazó együttesünkkel sok-sok olyan faluba, községbe, kisvárosba ellátogatunk, ahová más színház nem jut el, ahol a mi megjelenésünkig thália ugyszólván ismeretlen volt, egyre sűrűbben tapasztaljuk: mennyit is változtak az emberek, mennyire megnőtték igényeik. látjuk, hogy azok, akik tegnap még a legolcsóbb mulattatást is élvezték, elfogadták, ma már szívesen tekintik meg shakespeare vagy donizetti hatatlan alkotásait is. nekünk - vállalom ezt az elfogultságot - ugy tűnik, minden más hazai színháznál fontosabb szerep jutott a közművelődésben. ugy kell száz és százrek színházigényét kielégítenünk, hogy közben alapot teremtünk egy korszerű szocialista kultúra kialakításához, felépítéséhez. hiszek a színházban, az aktuális, politikai színházban, és ezt csak az okos politika valósíthatja meg. a párt és a kormányzat elképzelései nagyszerű lehetőséget teremtenek arra, hogy műsorunkban továbbra is elsősorban a mához szóló, a mában játszódó, aktuális gondjainkra, problémáinkra figyelmeztető darabok kapjanak helyet.

bilicsi tivadar

kiváló és érdemes művész, a vigszínház színművésze:

- amikor a hazafias népfontra adom a szavazatom, bár ez ma már korántsem „hangos szóval”, történik, nyíltan a béke mellett teszek hitet, és nemcsak mint nagycsaládos, többszörös nagyapa, hanem mint művész is. mostanában lehetetlen észre nem venni a színház közéleti szerepét, azt, hogy magunk is mennyire befolyásoljuk az embereket, hogy egy jó darab hogyan alakítja, csiszolja a közgondolkodást. hogy a színház valóban az igaz művészet szintjén szolgálhassa ezt a nemes célt, ahhoz a nyugodt, békés alkotás feltételeire van szükség, arra a politikára, amit a hazafias népfront zászlajára írt.

egyházi vezetők az urnáknál

dr. ijjas józsef, a magyar katolikus püspöki kar elnöke, kalocsai érsek - akit a választás előtt egy nappal köszöntöttek lelkészi működésének fél évszázados jubileuma alkalmából - vasárnap kalocsán az érseki papsággal együtt járult az urnához, dr. bartha tiberius, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnöke, a tiszántúli református egyházkerület püspöke - a püspöki hivatal dolgozóival együtt - debrecenben a pedagógus művelődési otthonban berendezett 42. számú szavazókörben szavazott.

/folyt.köv./
17.10/um

- 32 -

bb 1. /választ ...32.folyt./um

d. káldy zoltán, az evangélikus egyház országos zsinatának elnökpüspöke budapest xii. kerületében - a 37. számú országgyűlési választókerület 66-os szavazókörében - a németvölgyi uti általános iskolában adta le szavazatát. ugyanitt szavazott - a 67-es szavazókörben - palotay sándor, a szabadegyházak tanácsának elnöke. dr. seifert géza, a magyar izraeliták országos képviselőtestületének elnöke a főváros 25-ös számú választókerületében a 46-os szavazókört kereste fel, s a ix. kerületben a vendel utcai leövey klára gimnáziumban helyezte szavazólapját az urnába.

szavaznak a nemzetiségiek

a nemzetiségi vidékeken a különböző anyanyelvű magyar állampolgárok egyenlőségének, barátságának megkapó demonstrációja volt a képviselőválasztás. mindez külsőségekben is megnyilatkozott. sokan mentek szavazni - főleg az idősebbek - a ma már ritkán hordott, színpompás nemzetiségi viseletben. a szavazóhelyiségekben a maganyelvű köszöntés mellett gyakran hangzott el a „jó napot!”, szlovákul, horvátul, németül, románul. a feliratokat is több nyelven készítették. a baranya megyei mohácson, ahol három nemzetiség él együtt, a szavazást lebonyolító és ellenőrző testületekben is arányos képviselőket kaptak a magyar, a délszláv és a német anyanyelvű polgárok. a drávamenti horvát nemzetiségi falvak választópolgárainak jelöltje saját soraikból került ki.

a teljes egyenjogúság érzésével járultak az urnákhoz a bács-kiskun megyében élő nemzetiségiek is. a szocialista nemzetiségi politika következetes megvalósításaként bács-kiskun megyében ma már 19 település könyvtárából kölcsönözhetnek a nemzetiségiek saját anyanyelvű irodalmi műveket. baján három megyét ellátó központi délszláv könyvtár is működik. a megye 11 óvodájában több mint 500 kisgyerek, 22 általános iskolájában pedig csaknem 3000 diák részesül anyanyelvi oktatásban. nógrád megye nemzetiségi községeiben a népviseletbe öltözött magyar és szlovák asszonyok nótázva vonultak a szavazóhelyiségbe, pest megyében, az ipolymenti kemencén, a nemzetiségi néptánc-csoport tagjai együttesen keresték fel a szavazóhelyiséget. miután eleget tettek állampolgári kötelességüknek rögtönzött műsorral szórakoztatták az újonnan érkezőket. a nemzetiségiek egyenjogúsága, barátsága jegyében zajlott le a szavazás tolna, vas, borsod, békés és csongrád megye nemzetiségi községeiben is. általában a mura folyó mentén élő délszláv lakosság négyötöde új családi házból indult szavazni. tótszerdahelyen például a falu 428 lakónházából 327 új. ugyanebben a községben egy hónap múlva elkészül az új nemzetiségi körzeti általános iskola, amelyben az ősztől szaktanárok oktatják a magyar és a szerb-horvát nyelvet, a lakosság egészségének védelmét, kényelmét szolgálja az az új regionális vízmű is, amely már ebben az évben vezetékessé vizet szolgáltat molnári, tótszerdahely, tótszentmárton, semjénháza és becsehely lakosságának.

/folyt.köv./
17.20/um

- 33 -

b 1. /választ ...33.folyt./um

a nemzetiségi községek lakossága a szavazás során hangot adott afeletti örömeinek, hogy a korábbi képviselőválasztást megelőző jelölőgyűléseken elhangzott kérések legtöbbször megvalósult. a magyarok, románok és délszlávok által lakott csongrád megyei magyarcsanádon 4000 méter járda készült el, új ártézikut javítja a vízellátást, korszerűsítették az öregek napközi otthonát és a művelődési házat, javították a közvilágítást és új játszótérrel építettek. a következő években a tervek szerint 8 tantermes új általános iskola épül a faluban.

európa „szeme láttára„ szavaztunk

a magyarországi választásokról a nagyvilág is hü képet formálhat - ez azoknak a magyar tévéseknek a véleménye, akik az intervizió és ezen keresztül az eurovizió számára készítettek vasárnap tudósításokat, információkat. a plusz munkát is vállalva sikerült már a kora délutáni órákban az intervizió és innen az eurovizió számára kiépült különleges mikro-láncon továbbítani a „szavaz magyarország„ című műsort. az európa számára közvetített program - amelyet most első alkalommal teljes egészében színesben rögzítettek - tájékoztatja a külföldi nézőt a választások hangulatáról, lebonyolításáról. láthatják az urnák elé lépő neves államférfiakat, közéleti személyiségeket, művészeket.

a tízperces választási anyag elkészítéséhez az ország 22 helységét - városokat, falvakat - kereste föl az urna az alkalomra alakult 16 tévéstáb csaknem 100 munkatársa.

egyébként a televízió a hazai nézők számára a speciális tévéstábok munkája mellett még két közvetítőkocsit is munkába állított ezen a napon s így további csaknem 100 munkatárs járult hozzá az információk friss, gyors továbbításához. az egyik kocsi kiskunfélegyházáról, a másik pedig budapestről, az országos választási elnökségtől adott tudósításokat.

az akkreditált külföldi újságírók, tudósítók, a szocialista, illetve nyugati sajtóorgánumok munkatársai vasárnap reggel „választási körutra„ indultak. első állomásuk a 37-es választókerület volt, ahol bíró imre római katolikus lelkész, a farkasréti lelkészség vezetője volt a képviselőjelölt. a négy utcai szabadság-üdülőben felállított szavazókörben a lengyel televízió tudósítói, s más országbeli kollégáik kérdésekkel ostromolták az urnától távozó választókat. többek között arról faggatták a szavazókat, ismerik-e jelöltjüket, miért éppen az ő személye mellett döntöttek, nem utolsósorban azt tudakolták, milyen feladatok megoldását várják tőle a jövőben.

a külföldi újságírók imen csepelre látogattak, ahol a 64-es számú országgyűlési választókerületet keresték fel. itt kollár józsefet, a csepel vas- és féművek motorkerékpárgyárának főművezetőjét jelölték a helybeliek képviselőnek. a béke téri sportklubban lévő szavazókörben a sajtó munkatársai elbeszélgettek a választókkal életükről, terveikről, csepel hétköznapjairól.

/folyt.köv./
17.30/um

- 34 -

bb. 1. / választ... 34. folyt./rj

érdekességek a választásról

a választási események tudósítása során sok érdekes esetet jegyeztek föl, gyűjtöttek csokorba a magyar távirati iroda budapesti és vidéki munkatársai.

szavaznak a „százon tuliak„

a százkilencedik életévében járó pásztói strecho boldizsárné jelenleg minden bizonnyal az ország legidősebb állampolgára. csak a felszabadulás óta szavaz, mert annak előtte - mint általában az urasági cselédsorban élőknek - nem volt szavazati joga. vasárnap strecho néni a szavazó urnával - magas korának kijáró tisztelete jeléül - nagy józsef nagyközségi tanácselnök kereste föl otthonában, hogy az ország legidősebb állampolgára leadhassa szavazatát. ebből az alkalomból uttorók is köszöntötték az idős asszonyt.

ugyancsak lakásán keresték föl a szavazóbiztosok a balassagyarmaton élő százegy éves algöver lajosné. a 106 éves ignácz jános a balassagyarmati szociális otthonban szavazott le. a szavazóbiztosokat uttorók is elkísérték, akik virággal kedveskedtek a legidősebb szavazóknak.

több emberöltőt megélt idős emberek szavaztak szolnok megyében is. jászapátiban özv. muzamell lajosné volt a legidősebb választópolgár, aki áprilisban ünnepelte századik születésnapját. a szavazókör szavazatszedő bizottsága megkülönböztetett figyelemmel, széchenyi ut 19. szám alatti lakásán kereste föl az urnával az idős asszonyt, aki otthonában gyakorolta állampolgári jogát.

- hosszúra nyúlt életem alkonyán járok, de azért érdekelnek a szülőfalum dolgai. látom azt a sok szépet és jót, ami körülveszi a mai embereket, három gyermekem családját, unokáimat, dédunokáimat, akik dolgos emberek, s munkájuk után szépen élnek - mondotta a szavazáskor.

karcagon özv. vadai pálné, a város köztisztviselőben álló nyugdíjas születésnőjét - aki egy hónappal ezelőtt lépte át a századik esztendő küszöbét a szavazatszedő bizottság a lakásán kereste föl, ahol a közelmúltban a város egész társadalmának képviselői ünnepeltek és száz szál piros szegfüvel és sok-sok ajándékkal köszöntötték. szavazatával annak a több ezer embernek a boldogulását is segíti, akit sok évtizedes praxisa alatt a világra segített.

/folyt.köv./

17.25 rj

-35 -

Tb 18⁰⁰

bb. 1. / választ... 35. folyt./rj

szavazás a szociális otthonokban és a kórházakban

Államunk szociálpolitikai intézkedéseinek eredményeként a legutóbbi képviselőválasztás óta - a szociális otthonok száma is tovább gyarapodott: budapesti a négy évvel ezelőtti huszonegygel szemben jelenleg 24 működik, amelyekben háromezernél több gondozott él.

a munkában megöregedett, megfáradt emberek többsége 70 évesnél idősebb, s hatan közülük meghaladták a 100 éves kort is. a választás alkalmával számos szociális otthonban külön szavazóhelyiséget rendeztek be, hogy a nehezen mozgó idős embereknek se kelljen távol maradniuk a szavazóurnáktól. s bár az otthonok lakóinak jelentős része - a fiatalosabbak mozgók - személyesen keresték föl a közelebbi szavazóköri területeket, hogy ott adhassák le voksukat, a nehezebben járó, magas korú öregeket - saját kívánságukra - a legtöbb helyen mozgóurnákkal, szobáikban keresték föl a szavazatszedő bizottságok.

a xii. kerületi mártonhegyi uti szociális otthonban adta le szavazatát budapest egyik legidősebb választópolgára, a 104 éves tunkl jennőné is. a matuzsálemi koru, de teljes szellemi frissességnek örvendő néni élénken emlékezett vissza arra, hogy először 34 éves korában, az 1905-ös képviselőválasztáson szavazott, amelyről annak idején mikszáth kálmán is „tudósított”, „elmondotta, jól emlékszik azokra az időkre, amikor a választások meglehetősen „zajosak” voltak, s a rivális jelöltek nem ritkán szóváltások, sőt olykor verekedések közepette, igen harcias hangulatban szinte szószersínt mindent elkövettek azért, hogy bejussanak az országgyűlésbe. tunkl néni most öreg napjaira jól érzi magát ebben az intézetben, ahol minden kényelmet biztosítanak számára, s - mint mondta - jó érzés, hogy olyan igazságos rendszerben élünk, amelyben az állam állandó érdeklődést tanúsít a magukra maradt öregek sorsá iránt is.

a fővárosi szociális otthonok között akadt olyan intézet is - mint például a ii. kerületi fő utcában - amely egyben a szavazóköri székelye is volt, és a környék lakosai együtt voksoltak az öregekkel.

a legutóbbi választásokhoz hasonlóan szavaztak a kórházakban is, ahol a járóképes betegek többnyire az intézetben felállított szavazófülkéket keresték föl. a lábadozó betegek közül számosan éltek a vándorurnák nyújtotta lehetőséggel. a legifjabb - néhány napos - állampolgárok szülei, a fiatal édesanyák közül is igen sokan szavaztak a kórházak szülészeti osztályain.
/folyt.köv./

17.35 rj

- 36 -

Tó1810

bb. 1. / választ... 36. folyt./rj

kaposvárott a bajcsy zsilinszky utca 48. szám alatt lakó tengerdi attiláné délelőtti szavazóköri területében annak rendje és módja szerint eleget tett állampolgári kötelességének. a szavazás után azonban már nem haza, hanem a kaposvári kórház szülészeti osztályára ment, mert anyai örömei elé nézett, délután meg is szülte három és fél kilós andrea nevű kislányát. az édesanya és a kicsi jól vannak.

egy családból 32 szavazó

a 22 ezer hektáros, többszörösen kitüntetett bolyi állami gazdaságban kedves színtelje volt a választásnak két sokgyermekes család szavazása. az idamajorban élő muskáth ede nyugdíjas állatgondozó tizenöt gyermeket nevelt fel, tiszteletet és megbecsülést szerezve magának, egész családjának. valamennyi gyermek felnőtt már, három kivételével házasemberek, s nekik is számos gyermekük van, sőt egyiküknek már unokái is. a népes családhoz - a gyermekek mellett beleszámítva a menyeket, illetve a vőket, továbbá az unokákat és az unokaményleteket, - illetve unokavőket, valamint a dédunokákat is - ötvenhárom személy tartozik. a választás alkalmából helyben és másutt 32 nagykorú családtag járult az urnákhoz. a 63 esztendő muskáth edét és feleségét megkülönböztetett tisztelettel fogadták, meleg szavakkal köszöntötték a szavazóhelyiségben.

a sátorhelyen élő rugási ferenc szocialista brigádtag tehenészesnek 12 élő gyermeke van, a legkisebb még karonülő, a legidősebb pedig maga is az állami gazdaság dolgozója már. a nagy létszámú munkáscsalád éppen a közelmúltban költözött új otthonba: tágas, összkomfortos szolgálati lakásba, a szavazáskor virággal kedveskedtek a sátorhelyiek a rugási-házaspárnak.

mozgóurna a veteránotthonban

a fővárosi 66-os számú szavazóköri szavazatszedő bizottságának társadalmi segítői vasárnap délután mozgóurnával keresték föl a vi. kerületi rózsa ferenc utcai veteránotthon lakóit, a munkásmozgalom 70 régi harcosát, köztük 58 volt illegális kommunistát, akinek párttagsági könyvében a beletérés kelte a negyven-ötven évvel ezelőtti nehéz időköt, a fehérterror és a fasizmus elleni hősi küzdelmet idézi. a veterán szavazók közül pendl rudolf, aki maga is csaknem 50 éve párttag, emlékezett az 1926. évi választási küzdelmekre, amikor csepeli munkáscsaládjával együtt ráckevidén és környékén keresték föl a parasztokat, hogy az 1925-ben megalakult magyarországi szocialista munkáspártra adják szavazatukat. együtt voksolt most török sándorral, aki 1927-ben lépett be a kommunisták magyarországi pártjába, s akivel a budapesti munkások nevezetes 1930. szeptember 1-i felvonulásán a titkos választójogért tüntetett és követelte a nyolcórás munkaidőt.

/folyt.köv./
17.40 rj

- 37 -

Tó1810

bb. 1. / választ... 37. folyt./rj

az idős kommunisták maguk kérték a mozgóurnát, hogy mindnyájan - azok is, akiket betegségük ágyhoz köt vagy hosszabb gyaloglásra már nem vállalkozhatnak - eleget tehessenek annak az állampolgári kötelezettségnek, amelyért egykor oly sok áldozatot hoztak.

üdülők az urnáknál

a balaton partjának 40 településén a helyi lakosokon kívül több mint 50 ezer üdülvendég járult a szavazóurnákhoz. síófokon, bala-tonfüreden, keszthelyen az elsők között szavaztak a szolgálatba induló hajósok, az üdülők, a boltok és vendéglátóhelyek dolgozói. az üdülvendégek és kirándulók többsége is a kora reggeli órákban járult az urnákhoz és ezután kezdték meg programjukat.

a soproni lövérekben lévő üdülőket mozgó urnákkal keresték fel a városi választási elnökség képviselői. a két hetes pihenő-jét itt töltő 1300 beutalt adta le szavazatát a mozgó urnákba. a beutalt vendégekkel együtt szavazott le az üdülők 350 főnyi személy-zete is.

szavazás a 18. születésnapon

a tiszavasváriban élő ikerpárt, herceg katalint és ferencet nemcsak első szavazása alkalmából köszöntötte a választási bizottság. a testvérpár ugyanis vasárnap - a szavazás napján - ünnepe-
te 18. születésnapját. külön is gratuláltak nekik, hogy a napok-
ban sikerrel érettségiztek a tiszavasvári váci Mihály gimnáziumban.

választási ügyelet a tudakozóban

a posta budapesti különleges tudakozó szolgálatát erre a nap-ra megerősítették. számítottak arra, hogy a választás miatt az in-formációs szolgálatnak a szokásosnál is több dolga lesz. így is történt: az átlagosnál jóval többen kértek ébresztést reggel, jórészt 5-6 óra tájban, amikor is főként a szavazatszedő bizott-ságok elnökeinek és tagjainak lakásán csengett a telefon az ébresztő-szolgálat hívása nyomán. de sok-sok választópolgár is ébresztette magát: ugyanis ezek igyekeztek mielőbb eleget tenni állampolgári kötelességüknek, hogy a kedvező időjárást kihasználva azután a hegyekben vagy a strandon tölthessék pihenőnapjukat.

/folyt.köv./

17.45 rj

Tb 1810

- 38 -

bb 7. ugray klotild köszöntése

k /sző/pá szb hgy

1975. július 15.

vasárnap este az operaház színpadán a béjart balettek előadása előtt bensőséges háziünnepségen köszöntötték a pályatársak ugray klotild magántáncosnőt, az operaház baletti-mesterét, tagságának 25 éves évfordulója alkalmából. a jubileumi aránygyűrűt hamala irén balett-mesternő adta át az ünnepelt-nek. /mti/

bb 8. grazi koncertkórus szombathelyen

vid-ká szb hgy

1975. június 15.

vas megye és ausztria stájer-tartománya közti kultur-kapcsolatok keretében a szombathelyi szimfónikus zenekar június elején ausztriába látogatott és nagysikerű hangversenyt adott grazban és oberpullendorfban.

a látogatást a grazi koncertkórus vasárnap viszonozta. este szombathelyen, a bartók béla teremben a helyi szimfóni-kusokkal haydn: évszakok című művét adták elő bécsi, il-
letve magyar szölisták közreműködésével.

a szombathelyi szimfónikusokat és a grazi kamarakórust alois j. hochstrasser vezényelte. /mti/

bb 9. megnyílt az országos ifjusági zenei tábor

vid-kz szb hgy

1975. június 15.

vasárnap a fertődi esterházy kastélyban megnyílt az or-
szágos ifjusági zenei tábor. budapestről és a 19 megyéből 110
zeneileg tehetséges fiatal vesz részt a hónap végéig tartó tá-
borozáson.

az ünnepélyes megnyitót követő hangversenyen a győri mad-
rigál kórus és a liszt ferenc zeneművészeti főiskola győri ta-
gozatának zenekara mozart, vivaldi, lutoslawski és hindemith mű-
veket adott elő. /mti/

18.48/szb

-39-

Tb 1941

bb. 1. / választ... 38. folyt./rj

reggeltől estig a választások „főhadiszállásán,”

a szavazások törvényessége felett örökös, s az egyéb választási elnökségek, valamint az országgyűlési választókerületi bizottságok munkáját irányító testület, az országos választási elnökség vasárnap a parlamentben rendezte be „főhadiszállását,”

a testület munkáját segítő országos választási iroda tagjai már kora hajnalban elfoglalták helyüket a telefonok, telex-gépek mellett. a szavazás menetéről hajnaltól éjjelig minden megyéből hatszor küldtek jelentést. a „főhadiszálláson,” dolgozók munkájának nagyságát jól érzékelteti a választás társadalmi szervezésének felépítése: vasárnap 8815-en tevékenykedtek 1763 választási elnökségben; 1760-an a 352 választókerületi bizottságban, s több mint hatvanezren a 12 000 szavazatszedő bizottságban. szemléletes a szavazás eredményeinek továbbítási rendszere is: a 12 000 szavazókörből a képviselőjelöltekre leadott voksok számát az országgyűlési választókerületi bizottságokhoz továbbították, s innen jutottak el az adatok - a megyei választási elnökségeken keresztül - az országos választási elnökséghez.

részeredmények

természetesen nemcsak a hivatalos eredmények közlésekor csengtek a telefonok, kopogtak a telex-gépek. befutottak a választás egyéb, közérdeklődésre számot tartó hírei is. így például a fővárosi, s a megyei választási irodák 17 órakor adott jelentéseiből már megállapítható volt, hogy eddig az időpontig a választójogosultak 96,5 százaléka voksolt. néhány üdülőhely és a városok zömének kivételével a szavazás 17 óráig máshol mindenütt befejeződött. zala és nógrád megyében például már 14 óra körül lezárták az urnákat, .

az országos választási elnökséghez érkezett jelentésekből előzetesen - az is megállapítható, hogy néhány országgyűlési választókerületben már eldőlt a kettős jelölés: hajdu-bihar megye 9. számú választókerületében sarudi sándor, szabolcs-szatmár megye 5. számú választókerületében, rubóczki istvánné, hajdu-bihar megye 15. számú választókerületében nagy sándorné; szabolcs-szatmár megye 10. számú választókerületében pedig sörös istván kapott több szavazatot.

az igazán nagy munka a szavazás lezárása után kezdődött. a végeredmény megállapításához a hivatalos jegyzőkönyvek beérkezése után, azok alapján láttak hozzá.

/folyt.köv./
19.35 rj

- 40 -

162200

obb. 1. / választ... 39. folyt./rj

befejeződött a szavazás - dr. papp lajos nyilatkozata

dr. papp lajos államtitkár az országos választási elnökség elnöke a szavazás lezárása után nyilatkozott a magyar távirati irodának. elmondotta:

- vasárnap este hat órakor - néhány helyen, ahol éltek a törvényes lehetőséggel, hét órakor - az ország minden szavazókerületében befejeződött a szavazás. csakugy, mint a választások előkészítésének egész időszakát, a szavazás napját is bensőséges légkör, jó politikai hangulat jellemezte. ez a nap belpolitikai életünk jelentős eseménye volt; nagy felelősségtudattal, élénk közéleti érdeklődéssel mellett szocialista fejlődésünk eddigi eredményeire, jövőnkre szavazott az ország.

- minden bizonnyal a nyár, az üdülési évad miatt az ország 985 szavazókerületében már reggel 5 órakor kaput nyitottak, s mintegy 200 ezer választópolgár kért igazolást a lakóhelye szerint illetékes tanácstól, s szavazott másutt, üdülés, kirándulás közben. jóllehet nem volt a szó szoros értelmében vett verseny, de jó néhány község - közöttük lórév, tatárszentgyörgy, zalamegyegyes, és kőrösladány - választópolgárai már a kora reggeli órákban befejezték a szavazást, elsőként nógrádból és zalából jelentették, hogy a megye választópolgárai eleget tettek hazafias kötelezettségüknek.

- a választás az alkalomhoz illő ünnepélyességgel rendben, a törvényes előírásoknak megfelelően zajlott le. jellemző volt, a választás demokratizmusában kifejeződő nemzeti egység megnyilvánulása, összegezve: a választás méltó hitvallás volt szocializmust építő munkánk mellett.

- a hétfőre virradó éjszaka nagy munkát ad az országos választási elnökség tagjainak: a jelentések, illetve a jegyzőkönyvek, a hivatalos dokumentumok alapján megállapítják, a választások országos eredményét. az elnökség hétfőn ülést tart, értékeli, s a törvényes követelmények szempontjából felülvizsgálja a képviselők megválasztását. a június 15-i országgyűlési képviselőválasztás összesített országos eredményét - valamint az 1644 tanácstagi pótválasztás országos eredményét - még hétfőn nyilvánosságra hozza. az országgyűlési képviselők - akiknek megbízatása most öt esztendőre szól - a következő napokban országszerte átveszik megbízólevelüket, s hamarosan sor kerül az új országgyűlés első, alakuló ülésére.
/folyt.köv./

- 41 -

162200

bb. 1. / választ... 40. folyt./rj

az országos választási elnökség nevében szívből gratulállok minden képviselőnek a választók megtisztelő bizalmához, és további eredményes közéleti tevékenységet kívánok valamennyiöknek.

- az előzetes adatok ismeretében engedjék meg, hogy elsőként mondjam el: országgyűlési képviselővé választották kádár jánost az mszmp központi bizottságának első titkárát, losonczi pált, a népköztársaság elnöki tanácsának elnökét, és lázár györgyöt, a minisztertanács elnökét. /mti/

--

bb. 10. belpolitikai hireink jegyzéke június 15-én

hgy/rj

1975. június 15.

1. választ az ország
 2. szőnyi kiállítás
 3. időjárásjelentés
 4. jubileumi tárlat
 5. hírjegyzék
 6. ifj. építőtáborok
 7. ugray klotild köszöntése
 8. grazi koncert kórus
 9. ifj. zenei tábor
 10. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: halasi györgy

21.45 rj

- 42 -

Tó2200

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. bevált ismeretterjesztési forma: az új típusú munkásakadémia
1975. június 15.
i nm/tm gi szó hgy

két éve kezdeményezte a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezete új típusú munkásakadémiáját. az volt a célja, hogy azoknak a munkásoknak, akik az általános iskolát régen végezték el, illetve alapfokú tanulmányaikat nem fejezték be, az alapműveltség elemeit megújító, a társadalmi életben és a szakmában szerzett ismereteket rendszerező művelődési formát teremtsen. a tit budapesti szervezetének vezetősége most megvizsgálta az elmúlt évek tapasztalatait, és döntött a továbbfejlesztés lehetőségéről. erről tájékoztatják az mti munkatársát.

a fővárosi pedagógiai intézettel és a szakszervezetek budapesti tanácsával közösen indított korszerű művelődési forma tartalmát tekintve az általános iskola vii. és viii. osztályának anyagára épül. olyan - a tudományágak logikája szerint felépített - rendszeres művelési-képzési lehetőség, amelyben a tevékenységnek csak egyik része az ismeretterjesztő előadáson való részvétel - ugyanis a hallgatók önállóan, vagy kis csoportokban folyó munkával, a megfelelő tanulást „irányító”, eszközök, vázlatok, programok, feladatlapok/ felhasználásával, illetve feldolgozásával is bővítik ismereteiket, fejlesztik gondolkodásukat. a kísérleti periódus a szakemberek megállapítása szerint egyértelműen kedvezően zárult. 1973 óta kilenc üzemben 24 csoport keretében több mint hat-
százan vettek részt a munkásakadémiák foglalkozásain. többek között a fővárosi autótaxi, a danuvia, a budapesti csokoládégyár, a lőrinci fonó, a budapesti konzervgyár, az újpesti gyapjuszövő egy-
ségeiből. az eltelt két év alatt lehetőség adódott a feladatlapok rendszerének kimunkálására, rendszerezésére is.

az új típusú munkásakadémiák, amelyek 43 foglalkozásban tekintik át összefüggésben az általános iskola vii., viii. osztályának anyagát, maximálisan tudnak alkalmazkodni a dolgozók tanulási lehetőségeihez, igényeihez, a vállalatok szükségleteihez.

/folyt. köv./

- 1 -

g